

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

Ekonomika chovu koní malého rozsahu

Kateřina Jurkovičová

© 2016 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Kateřina Jurkovičová

Provoz a ekonomika

Název práce

Ekonomika chovu koní malého rozsahu

Název anglicky

Economy horse breeding small scale

Cíle práce

Hlavním cílem práce je ekonomická analýza provozu vybrané stáje a následné návrhy a doporučení na zlepšení ekonomiky analyzované stáje.

Díličí cíle:

- charakteristika koně a jeho základních potřeb
- stáj 21. století
- problematika plemenitby koní a kalkulace nákladů na hříbě
- zjištění ekonomické síly majitelů koní v ČR

Metodika

Použitou metodikou je studium odborné literatury a dokumentů. Dále rozhovory s odborníky v oboru chovu koní. Pro vyčíslení nákladů a výnosů spojených s chovem koní bude provedena kalkulace nákladů a díličí finanční analýza stáje. Na základě výstupů bude navržena optimalizace. Dále bude použito dotazníkové šetření na zjištění ekonomické síly jednotlivých majitelů koní v ČR.

Využité metody:

- kalkulace nákladů
- finanční analýza
- dotazníkové šetření
- studium odborné literatury
- polostandardizovaný rozhovor

Doporučený rozsah práce

40 – 60 stran

Klíčová slova

Koně, jezdeckví, chov koní, ustájení, rentabilita chovu, kalkulace nákladů

Doporučené zdroje informací

PAALMAN, Anthony. Skokové ježdění. Praha, Nakladatelství Brázda, s. r. o., 2006, 360 s. ISBN: 80-209-0348-8.

POLÁČKOVÁ, Jana. Metodika kalkulací nákladů a výnosů v zemědělství. Praha: Ústav zemědělské ekonomiky a informací, 2010, 73 s. ISBN:978-808-6671-758.

TETTENBORNOVÁ, Monika von. Škola jezdeckví. Germany, Niedernhausen : Václav Svojtka & Co., 1999, 176 s. ISBN: 80-7237-222-X

VOGEL, Colin. Velká kniha péče o koně. Praha, Ottovo nakladatelství – Cesty, 2003, 192 s. ISBN:80-7181-810-0

WHEELER, Eileen. Horse stable and riding arena design. Ames, Iowa : Blackwell Pub, 2006, 308 s. ISBN:978-081-3828-596

Předběžný termín obhajoby

2015/16 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Michal Malý, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 20. 11. 2015

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 20. 11. 2015

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 19. 02. 2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Ekonomika chovu koní malého rozsahu" jsem vypracoval(a) samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor(ka) uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 1.3.2016 _____

Poděkování

Rád(a) bych touto cestou poděkoval(a) Ing. Michalu Malému, Ph.D. za přínosné, hodnotné připomínky a profesionální přístup při mém vypracování této BP.

Děkuji Ing. Ivaně Mothejlové za ochotu, čas a vstřícnost při poskytování informací a potřebných materiálů o stáji Picadero, s. r. o. .

Ekonomika chovu koní malého rozsahu

Souhrn

Bakalářská práce je zaměřena na charakteristiku koní a jejich potřeb a požadavků. Jsou vyčtena nejčastěji chovaná plemena koní v České republice. Detailně jsou nastíněny nároky na ustájení a chov koní a jsou zde vytknuty standarty v oblasti vybavení a zázemí moderní stáje 21. století. Dále je nabídnuto krátké seznámení s možnostmi pořízení koně s detailnějším zaměřením na vlastní chov, tedy problematiku reprodukce společně s technologiemi a stručným seznámením s hlavními reprodukčními stanicemi. Ve vlastním zpracování je k finanční analýze vybrána jezdecká stáj Picadero, s. r. o., která demonstruje chov koní v moderním prostředí. Výsledky zjištění byly podrobeny doporučením pro zlepšení. Dále po dobu víc jak 18 měsíců, byl sledován případ chovu koní v praxi, a to z hlediska reprodukčního, kde byly vykalkulovány náklady na připuštění až do odstavu hříběte. Posledním úkolem práce je pomocí dotazníkového šetření zjistit ekonomickou sílu majitelů koní, případně jezdců.

Klíčová slova:

Koně, jezdeckví, chov koní, ustájení, rentabilita chovu, kalkulace nákladů, finanční analýza

Economy horse breeding small scale

Summary

Batchelor thesis is focused on the characteristics of horses including their needs and requirements. Most breeds of horses in the Czech Republic are enumerated prior to outlining details and demands which come with housing and breeding horses. The specific standards have been identified which cover the facilities and equipment of modern stables of the 21st century. A brief introduction outlines the possibilities of acquiring a horse with a detailed focus towards their breeding. The issue of reproduction technology is mentioned combined with research into major reproductive stations. A financial analysis follows looking at the selected riding stable Picadero, s.r.o., which demonstrates horse breeding in the modern area. The results of the findings allowed recommendations for improvements to be made. Furthermore, over the 18 month, observing one case of horses reproduction in practice precisely are calculated costs of a foal. The final task throughout the project was producing a questionnaire, which gathered enough data to effectively analyse the economic strength of both horse owners or riders.

Keywords:

Horse, Horse riding, horse breeding, horse housing, farming profitability, costing, financial analysis

Obsah

1	Úvod	11
2	Cíl a metodika	12
2.1	Cíl práce	12
2.2	Metodika	13
2.2.1	Rozvaha	13
2.2.1	Výkaz zisků a ztrát.....	14
2.2.3	Finanční analýza	14
2.2.4	Analýza poměrových ukazatelů.....	15
2.2.4.1	Rentabilita.....	15
2.2.4.2	Likvidita	18
2.2.4.3	Aktivita.....	20
2.2.4.4	Nákladovost.....	24
2.2.4.5	Finanční stabilita	25
2.2.2	Spider analýza.....	27
2.2.3	SWOT analýza.....	27
3	Teoretická východiska.....	29
3.2	Charakteristika koně.....	29
3.2.1	Plemena, která jsou nejčastěji chována v ČR	29
3.3	Požadavky koně	31
3.4	Základní potřeby	32
3.5	Standarty, které by ustájení mělo splňovat	35
3.6	Stáj 21. století.....	36
3.7	Možnosti pořízení koní	40
3.8	Problematika plemenitby koní	41
3.8.1	Možnosti přípuštění	43

3.8.2	Techniky a přístroje v reprodukci	45
3.8.3	Inseminační stanice ČR	46
4	Vlastní zpracování	48
4.2	Analýza jezdecké stáje Picadero, spol. s r. o.....	48
4.2.1	Finanční analýza	49
4.2.1.1	Horizontální a vertikální analýza.....	49
4.2.1.2	Analýza poměrovými ukazateli.....	51
4.2.1.3	Spider analýza	53
4.2.1.4	SWOT analýza.....	54
4.3	Chov koní v praxi.....	57
4.4	Dotazníkový průzkum – Výdaje v jezdeckví a vybavení stájí	58
5	Zhodnocení výsledků	71
6	Závěr	75
7	Seznam použitých zdrojů	77
8	Přílohy.....	80

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – Jezdecký areál Picadero	55
---	----

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1- Materiálové náklady	49
Tabulka 2 - Mzdové náklady	49
Tabulka 3 - Horizontální a vertikální analýza (2011 – 2014).....	50
Tabulka 4 - Rozšířená matice SWOT	56
Tabulka 5 - Kalkulace nákladů na hříbě	57
Tabulka 6 - Výsledky hospodaření za účetní období.....	71
Tabulka 7 - Budoucí příjmy z ustájení.....	73

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 - Spider analýza	54
Graf 2 - Věnujete se jezdeckému sportu?	58
Graf 3 -Vztah k jezdeckému sportu	59
Graf 4 - Vlastníte koně?.....	60
Graf 5 - Poplatek za ustájení.....	61
Graf 6 - Vybavení ve stáji.....	62
Graf 7 - Vybavení chybějící ve stáji	64
Graf 8 - Dodatečné služby	65
Graf 9 - Poplatky za dodatečné služby	65
Graf 10 - Spokojenost se svou stájí	66
Graf 11 - Vybavení pro jezdce.....	67
Graf 12 - Vybavení pro koně	68
Graf 13 - Věková struktura	69
Graf 14 - Zkušenosti s koňmi	69
Graf 15 - Geografická segmentace respondentů.....	70

SEZNAM ZKRATEK

HOLST – holštýnský kůň

PK – plemenná kniha

POL – polský kůň šlechtěný

ČR – Česká republika

CS – slovenský teplokrevník

1 Úvod

Koně jsou spjatí s člověkem od nepaměti, avšak technickým pokrokem ztratil chov koní význam nejdříve v dopravě, později v armádě a nakonec i v zemědělství. Tato okolnost způsobila hlubokou krizi chovu koní a byla příčinou prudkého poklesu jejich početních stavů. Díky potřebě lidí aktivně vyplnit volný čas, došlo k návratu člověka k přírodě a ke koním samotným. Rozvojem sportovního jezdeckví byla selekce koní usměrněna na výkonnost v jednotlivých disciplínách jezdeckého sportu.

Tato skutečnost vede k zamyšlení jak nejlépe chovat koně – kde, proč a jak. Teoretická část bakalářské práce je zaměřena na poznání koní a jejich potřeb, které k nim neodmyslitelně patří a které jim musíme jako chovatelé poskytnout. Chov koní je velmi časově, finančně a i fyzicky náročný, nesmí chybět cílevědomost a zodpovědnost. Mnohdy majitel koně, který je určen pro volný čas, nemá místo a podmínky pro chov koně a tak hledá stáj, kde se mu za měsíční poplatek o koně postarají a majitel nemá tolik starostí. Zde pak nastane otázka jakou stáj si vybrat. Jaká stáj splňuje majitelovy požadavky a potřeby koně a zároveň je cenově dostupná?

V této práci je důsledně popsáno, co by měla jezdecká stáj v dnešní době splňovat a jaké jsou moderní metody pro chov koní. Na to je navázaná praktická část, která rozebírá konkrétní stáj, která splňuje základní i nadstandardní požadavky. Vybraná stáj tak demonstruje, jak vypadá ekonomika chovu koní v České Republice, kde je obrovský potenciál pro rozvoj jezdeckého sportu a zejména pak jezdeckých areálů a stájí.

Téma, jsem si vybrala proto, že vlastním koně a věnuji se jezdeckví již dvanáct let. Mé zkušenosti a poznatky jsou zmíněny především v části o ustájení a reprodukční problematice, protože jsem již měla možnost celým reprodukčním procesem projít u své klisny. Dalším důvodem proč jsem si vybrala toto téma, které řeší ekonomickou otázku chovu koní je, že studuji ekonomický obor, kde jsem se setkala s finanční analýzou podniku, již v několika předmětech. Proto podstata této práce je aplikovat nabitě vědomosti a použít je v prostředí, ve kterém se pohybují.

2 Cíl a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem bakalářské práce je zjištění nákladů a výnosů spojené s chovem koní. Pomocí finanční analýzy zmapovat ekonomickou situaci stáje Picadero, s. r. o., následně ji vyhodnotit a provést návrhy na zlepšení ekonomické situace stáje. Vybraná jezdecká stáj se zabývá chovem koní s možností ustájení soukromých koní pro majitele, kteří chovají koně jak pro sportovní účely, tak pro rekreační využití.

Dílčí cíle

- Charakterizovat koně a jejich potřeby, požadavky na chov a ustájení. Popsat podmínky moderní stáje a co by všechno měla splňovat. Možnosti pořízení koně a nastínění problematiky reprodukce koní.
- Dalším úkolem je zjištění nákladů na vlastní reprodukci koní, následné vyhodnocení, zda se vyplatí vlastní chov či pořízení koně koupí a tedy v závěru doporučení jak koně co nejefektivněji pořídit.
- Pomocí dotazníkového šetření elektronickou formou bude zjištěno, kolik se v jezdeckém prostředí přibližně ročně utratí za koně a vybavení. Dotazníkové šetření bude tedy obsahovat informace o výši měsíčního poplatku za ustájení za předpokladu, že dotazovaný vlastní koně. V případě, že se jedná o rekreačního jezdce, kolik peněz vynaloží za jezdecké hodiny a jak často jezdí. Dotazník sleduje i vybavení stáje, které vyžaduje dnešní jezdecká společnost. Co si přejí zlepšit ve stáji a jak jsou se svou dosavadní stájí spokojeni. Dále bude obsahovat průměrnou roční útratu za jezdecké a koňské vybavení.

2.2 Metodika

Teoretická část je založena na prostudování odborné literatury, která nám nastiňuje charakteristiku koní a jejich potřeb a nároků na ustájení. Jsou zde podrobně popsány druhy ustájení a vybavení stájí a jejich inovace. A tím specifikuje kritéria stáje, které jsou důležité pro výběr té správné stáje pro koně každého majitele. Jsou zde popsány jak stáje s ustájením 24/7¹, rodinné stáje, tak velké jezdecké areály a jejich vybavení. Dále jsou vyčteny možnosti pořízení koně a důležité aspekty při jeho výběru. Tím navazuje na skutečnost možné vlastní reprodukce koní a tak případné způsoby přípuštění klisen, které ukazují v tomto ohledu, jak se doba posunula. Jsou zde také vyčteny nejvýznamnější chovné a reprodukční stanice v České republice a jejich charakteristika. Praktická část je zaměřena především na analýzu konkrétní vybrané stáje JS Picadero, spol. s. r. o.

Rozvahou, výkazem zisků a ztrát zjistíme stav podniku ohledně aktiv a pasiv a výsledku hospodaření. Tyto výkazy jsou již vyhotovené a budou předmětem příloh bakalářské práce. Jsou dostupné z webových stránek justice.cz. Finanční analýza pak zjišťuje pomocí ukazatelů rentabilitu, likviditu, aktivitu, nákladovost a finanční stabilitu. Z těchto poměrových ukazatelů vypracujeme Spider analýzu a na závěr za použití SWOT analýzy bude kompletně probrána situace stáje jak z vnitřní tak vnější stránky.

2.2.1 Rozvaha

Je přehled aktiv a pasiv v peněžním vyjádření, který se sestavuje k rozvahovému dnu. Je třeba zdůraznit, že se jedná o výkaz k určitému datu, a proto v něm nalezneme položky statického charakteru. (Králová, 2009)

Rozvaha (bilance) : Aktiva (složení majetku) = Pasiva (zdroje neboli krytí)

AKTIVA:

Investiční majetek (STÁLÁ AKTIVA)

Budovy, haly, stavby, stroje, přístroje a zařízení, inventář, dopravní prostředky

Oběžný majetek (OBĚŽNÁ AKTIVA)

Materiál na skladě, výrobky, zboží, odběratelé (pohledávky), pokladna, bankovní účty

Přechodná aktiva

Peníze na cestě, kursové rozdíly

¹ Pastevní ustájení, kůň je 24 hodin denně venku a má volný přístup do přístřešku

PASIVA:

Vlastní zdroje

Základní jmění, fondy, zisk

Cizí zdroje

Bankovní úvěry, dodavatelé (závazky), Zaměstnanci, Rezervy

(Kališová, 2015)

2.2.1 Výkaz zisků a ztrát

Vyčteme výsledek hospodaření, který je ve firmě za účetní období vytvořen. Nalezneme v něm veškeré náklady a výnosy. Hodnoty ve výkazu zisků a ztrát se uvádějí v tisících Kč, a to za běžné a minulé období a proto v něm nalezneme položky dynamického charakteru. Pro potřeby finanční analýzy uspořádáme náklady a výnosy tak, abychom snadno zjistili výsledek hospodaření z provozní, finanční a mimořádné činnosti. Postupujeme tak, že k sobě přiřazujeme výnosy a náklady, jak spolu vzájemně věcně souvisejí. Nejprve řadíme provozní výnosy a náklady, poté finanční a nakonec mimořádné. Kromě toho z výkazu zisku a ztráty vyčteme důležité součtové veličiny, kterými jsou

- Obchodní marže
- Přidaná hodnota
- Výsledek hospodaření z běžné činnosti
- Výsledek hospodaření před zdaněním
- Výsledek hospodaření po zdanění.

Výsledek hospodaření uvedený ve výkaze zisků a ztráty se musí rovnat výsledku hospodaření, který je uveden ve výkaze rozvaha.

(Králová, 2009)

2.2.3 Finanční analýza

Finanční analýza slouží ke komplexnímu zhodnocení finanční situace podniku, je nedílnou součástí finančního řízení.(Knápková Adriana, 2013)

Nejjednodušší metodou finanční analýzy je bezesporu *analýza extenzivních ukazatelů*. K tomu aby byla kvalitně provedena je nutno zajistit potřebné předpoklady, tedy dostatečně dlouhou časovou řadu údajů, které jsou srovnatelné a vylučují nahodilosti a uvažovat případný vliv makroekonomických jevů.

Můžeme provádět pomocí dvou metod:

Horizontální analýza: spočívá ve výpočtu absolutní a procentuální změny, pomocí kterých zjišťujeme vývoj zvolených položek účetních výkazů v čase.

$$\text{Absolutní změna} = \text{ukazatel}_t - \text{ukazatel}_{t-1}$$

$$\text{Procentuální změna} = \frac{\text{absolutní změna}}{\text{ukazatel}_{t-1}} * 100$$

Vertikální analýza: zjistíme, kolik procent ze zvoleného celku zaujímá sledovaná položka účetních výkazů. Pomocí výsečového grafu lze zjištěné výpočty znázornit. (Králová, 2009)

2.2.4 Analýza poměrových ukazatelů

Jde především o analýzu ukazatelů likvidity, rentability, aktivity, zadluženosti, produktivity, ukazatelů kapitálového trhu, analýza ukazatelů na bázi cash flow a dalších ukazatelů (Knápková Adriana, 2013)

Všechny poměrové ukazatele slouží k hodnocení finanční situace organizace a z jejich vypočtených hodnot lze předpovídat další vývoj hospodaření. (Králová, 2009)

2.2.4.1 Rentabilita

První jsou ukazatele ziskovosti a efektivnosti (profitability ratios), které měří výkonnost managementu a podniku obecně a ukazují rentabilitu, kterou je management schopen získat pro různé zájmové skupiny společnosti (majitelé, investoři, atd.) (Mallya, 2006)

Je pro podnik velmi důležitá, a to zejména z dlouhodobého hlediska. Je měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové zdroje nebo dosahovat zisku pomocí investovaného kapitálu. Ukazatele rentability se zpravidla vyjadřují v %. (Králová, 2009)

Rentabilita vlastního kapitálu

- zjišťuje návratnost, kterou společníci (akcionáři) získávají z podnikové činnosti.

Výpočet provedeme dle (Mallya, 2006) jako:

$$\text{ROE} = \frac{\text{zisk po zdanění}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (1.1)$$

Kde: ROE = rentabilita vlastního kapitálu

Zisk po zdanění = čistý zisk, také znám jako EAT

Vlastní kapitál = představuje vlastní zdroje financování obchodního majetku podnikatele, pro tvorbu jeho kapitálu

Výsledek ukazuje, kolik korun (resp. haléřů) čistého zisku přinese každá vložená koruna vlastního kapitálu. Čím více, tím lépe. (Králová, 2009)

Rentabilita celkového vloženého kapitálu

Měřením rentability celkového kapitálu vyjadřujeme celkovou efektivnost podniku, jeho výdělkovou schopnost, resp. produkční sílu. (Pilařová, 2013) Dle (Králová, 2009) zjišťuje ziskovost veškerého vloženého kapitálu, tj. vlastníků a věřitelů – zpravidla bank. Výpočet provedeme dle (Pilařová, 2013) jako:

$$\text{RCK} = \frac{\text{zisk}}{\text{celkový vložený kapitál}} \quad (1.2)$$

Kde: RCK = rentabilita celkového vloženého kapitálu, také ROA

zisk = nejčastěji, zisk před zdaněním a úroky

celkový vložený kapitál = „celková aktiva“. Protože platí bilanční rovnice *aktiva = pasiva*, dá se do jmenovatele hodnota celkových aktiv (která odpovídá hodnotě celkových pasiv).

Čím hodnota vyšší, tím lépe, jak pro vlastníky tak i věřitele. Výsledek vyjadřuje, kolik korun (resp. haléřů) zisku před úroky a daněmi získáme z jedné koruny celkového vloženého kapitálu. (Králová, 2009)

Rentabilita tržeb

(Králová, 2009) vyjadřuje, jak se tržby podílejí na tvorbě zisku podniku.

Dle (Růčková, 2008) rentabilita tržeb představuje poměry, které v čitateli zahrnují výsledek hospodaření v různých podobách a ve jmenovateli obsahují tržby.

Vypočteme jej jako:

$$\text{rentabilita tržeb} = \frac{\text{zisk}}{\text{tržby}} \quad (1.3)$$

Kde: rentabilita tržeb = ROS

zisk = různé formy zisku, z pravidla čistý - EAT

tržby = souhrn tržeb za prodej zboží, služeb a majetku firmy

Čím vyšší hodnoty, tím je na tom podnik lépe a vyjadřuje kolik korun zisku přinese jedna koruna realizovaných tržeb.(Králová, 2009)

Rentabilita nákladů

Bývá považována jako doplňující ukazatel k ukazateli tržeb. Jedná se o poměr celkových nákladů k tržbám podniku.(Růčková, 2008) Informuje o tom, jak se náklady podílejí na tvorbě zisku. (Králová, 2009)

Výpočet je proveden dle (Knápková Adriana, 2013) jako:

$$R_{\eta} = \frac{\text{ČZ}}{\text{CN}} \quad (1.4)$$

Kde: R_{η} = rentabilita nákladů, také známé jako ROC

ČZ= čistý zisk

CN = celkové náklady, které představují peněžní částky, které podnik v daném účetním období vynaložil na získání výnosů (Knápková, 2013)

Vyjadřuje, kolik korun zisku přinese jedna koruna vynaložených nákladů.(Králová, 2009)

2.2.4.2 Likvidita

Jednou ze základních podmínek úspěšné existence podniku v tržní ekonomice je jeho trvalá platební schopnost, a proto jsou ukazatelé krátkodobé likvidity rozhodujícím indikátorem platební schopnosti podniku. Likvidní je podnik, který je schopen hradit své dluhy, závazky. Je to schopnost majetku přeměnit se na hotovost. (Králová, 2009)

Likvidita je tedy důležitá z hlediska finanční rovnováhy firmy, neboť jen dostatečně likvidní podnik je schopen dostát svým závazkům. (Růčková, 2008)

Běžná likvidita

Dle (Králová, 2009) má zásadní význam u úhrady krátkodobých závazků z odpovídajících položek aktiv a vypočteme ji jako:

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (1.5)$$

Kde: Oběžná aktiva = Krátkodobý finanční majetek, krátkodobé pohledávky, zásoby

Krátkodobé závazky = krátkodobé závazky vůči dodavatelům, zaměstnancům, státu, krátkodobé bankovní úvěry

Čím vyjde výsledek vyšší, tím je to pro firmu lepší = tím je likvidnější a bezproblémově hradí splatné závazky. Udává nám kolika korunami oběžných aktiv je kryta 1 Kč Krátkodobých pasiv. Obecně jsou doporučené hodnoty mezi 1,5 – 2,5. (Králová, 2009)

Pohotová likvidita

Dle (Pilařová, 2013) je měřítkem okamžité solventnosti. Při výpočtu se bere v úvahu struktura oběžných aktiv z hlediska likvidity. Poměrem je tzv. pohotová oběžná aktiva ke krátkodobým závazkům. Vypočteme ji jako:

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{(\text{oběžná aktiva} - \text{dlouh. pohledávky}) - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (1.6)$$

Kde: Oběžná aktiva = Krátkodobý finanční majetek, krátkodobé pohledávky, zásoby
Dlouhodobé pohledávky = jsou takové pohledávky, jejichž sjednaná doba splatnosti při vzniku účetního případu je delší než jeden rok.

Zásoby= materiál, nedokončená výroba a polotovary, výrobky, zvířata, zboží,
podrobně § 9 vyhl. 500/2002 pro podvojně účtující.(Konečná, 2013)
Krátkodobé závazky = krátkodobé závazky vůči dodavatelům, zaměstnancům, státu, krátkodobé bankovní úvěry

Udává nám kolika korunami oběžných aktiv s vyloučením zásob je kryta 1 Kč krátkodobých pasiv. Obecně se doporučuje, aby hodnota neklesla pod 1,0. Respektive aby se pohybovala mezi hodnotami 1,0 – 1,5. (Králová, 2009)

Peněžní a okamžitá likvidita

Někdy také nazývána jako hotovostní likvidita. Hotovostí se přitom rozumí veškeré pohotové platební prostředky tedy pokladní hotovost, prostředky na bankovním účtu a volně obchodovatelné cenné papíry se splatností do 3 měsíců. Pokud ukazatel bude ukazatel upraven způsobem, kdy do hodnot jmenovatele uvedeme pouze okamžitě splatné závazky, tj. k datu, získáme ukazatel okamžitá likvidita.(Králová, 2009)

Vypočteme peněžní, hotovostní likviditu dle(Pilařová, 2013) jako:

$$\text{Hotovostní likvidita} = \frac{\text{hotovost}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (1.7)$$

Kde: Hotovost = všechny pohotové platební prostředky, tzn. nejen suma peněz na běžném účtu a v pokladně, ale rovněž volně obchodovatelné cenné papíry, šeky, tj. ekvivalenty hotovosti.

Krátkodobé závazky = krátkodobé závazky vůči dodavatelům, zaměstnancům, státu, krátkodobé bankovní úvěry

Výsledek ukazuje, kolika korunami krátkodobého finančního majetku je kryta 1 Kč krátkodobých závazků.(Králová, 2009)

Okamžitou likviditu vypočteme dle (Růčková, 2008) jako:

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{pohotov\acute{e} platebn\acute{i} prost\text{r}\acute{e}dky}}{\text{dluhy s okam\text{z}itou splatnost\acute{i}}} \quad (1.8)$$

Kde: PPP^2 = všechny pohotov\acute{e} platebn\acute{i} prost\text{r}\acute{e}dky, tzn. nejen suma pen\acute{e}z na b\text{e}žn\acute{e}m \u00fas\text{t}u a v pokladn\acute{e}, ale rovn\text{e}ž voln\text{e} obchodovateln\acute{e} cenn\acute{e} pap\acute{i}ry, \u0161eky, tj. ekvivalenty hotovosti.

Okamžit\acute{e} splatn\acute{e} z\acute{a}vazky = Okamžit\acute{e} splatn\acute{e} z\acute{a}vazky jsou z\acute{a}vazky, jejichž doba splatnosti je k aktu\acute{a}ln\acute{i}mu datu a starší.

Aby se tento ukazatel dal spo\text{c}ítat, mus\acute{i} b\text{y}\text{t} k dispozici intern\acute{i} \u00fas\text{t}aje pr\acute{a}v\text{e} o splatn\acute{y}ch z\acute{a}vazc\acute{i}ch. Zde se doporu\text{c}uje, aby se hodnota v\text{y}sledku pohybovala okolo 0,6 – 1.(Králov\acute{a}, 2009)

2.2.4.3 Aktivita

Ukazatel\acute{e} aktivity vyjad\text{r}ují, jak efektivn\text{e} organizace využív\acute{a} sv\acute{e} zdroje.
(Mallya, 2006)

Tato skupina ukazatel\acute{u} slouží ke zjištění, jak je ve firm\text{e} využív\acute{a}n její majetek, aktiva. Jsou v\text{y}razem schopnosti využív\acute{a}n\acute{i} jednotliv\acute{y}ch majetkov\acute{y}ch složek.(Králov\acute{a}, 2009)

Obrat celkov\acute{y}ch aktiv lze vypo\text{c}ítat podle (Pilařov\acute{a}, 2013) jako:

$$\text{Obrat celkov\acute{y}ch aktiv} = \frac{\text{v\text{y}nosy}}{\text{celkov\acute{a} aktiva}} \quad (1.9)$$

Kde: Obrat celkov\acute{y}ch aktiv= také zn\acute{a}me jako obrat celkov\acute{e}ho kapit\acute{a}lu

V\text{y}nosy= v\text{y}nos v ekonomii podniku p\text{r}\acute{e}dstavuje pen\acute{e}žn\acute{i} \u00fas\text{t}ky, které podnik z\acute{i}skal z vešker\acute{y}ch sv\text{y}ch \u00fas\text{t}innost\acute{i} za ur\text{c}it\acute{e} období

² PPP= Pohotov\acute{e} platebn\acute{i} prost\text{r}\acute{e}dky

Celková aktiva = „celkový vložený kapitál“

Pokud je podnikatelská aktivita firmy je nízká a že je třeba jí zvýšit, např. zvýšením tržeb nebo zbavení části majetku.(Králová, 2009)

Tento ukazatel vyjadřuje, kolikrát se hodnota celkových aktiv za sledované období promítne do ročních tržeb.(Pilařová, 2013)

Obrat vlastního kapitálu

(Pilařová, 2013) počítá jako:

$$\text{Obrat vlastního kapitálu} = \frac{\text{výnosy}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (1.10)$$

Kde: výnosy= výnos v ekonomii podniku představuje peněžní částky, které podnik získal z veškerých svých činností za určité období

vlastní kapitál = tvoří ho vklady zakladatelů (vlastníků, společníků) do základního kapitálu společnosti a složky, které vznikly během hospodaření podniku.

Tento ukazatel vyjadřuje, kolikrát se hodnota vlastního kapitálu promítne do ročních tržeb.(Pilařová, 2013)

Obrat cizího kapitálu

Dle (Pilařová, 2013) vypočteme jako:

$$\text{Obrat cizího kapitálu} = \frac{\text{výnosy}}{\text{cizí kapitál}} \quad (1.11)$$

Kde: Výnosy= výnos v ekonomii podniku představuje peněžní částky, které podnik získal z veškerých svých činností za určité období

Cizí kapitál = Jde o tzv. cizí zdroje financování, v rozvaze se řadí mezi pasiva, jde o závazky např. úvěry u bank, závazky vůči dodavatelům, finančnímu úřadu, zaměstnancům a podobně.

Obrat stálých aktiv

Ukazatel stálých aktiv, tzv. dlouhodobého hmotného majetku má podobnou vypovídající hodnotu jako ukazatel obratu celkových aktiv, omezuje se však pouze na posouzení využití investičního majetku. (Knapková, 2013)

Ukazatel obratu stálých aktiv je podle (Pilařová, 2013) ovlivňován používanou odpisovou politikou a skutečností, že stálá aktiva jsou oceňovaná stejně jako ostatní majetek ve stálých cenách, tzn. že v účetnictví nejsou vyjádřena v aktuálních hodnotách. A vypočítá ho jako:

$$\text{Obrat stálých aktiv} = \frac{\text{výnosy}}{\text{stálá aktiva}} \quad (1.12)$$

Kde: Výnosy= výnos v ekonomii podniku představuje peněžní částky, které podnik získal z veškerých svých činností za určité období

Stálá aktiva = dlouhodobý investiční majetek

Obrat oběžných aktiv vypočítá (Pilařová, 2013) jako:

$$\text{Obrat oběžných aktiv} = \frac{\text{výnosy}}{\text{oběžná aktiva}} \quad (1.13)$$

Kde: Výnosy= výnos v ekonomii podniku představuje peněžní částky, které podnik získal z veškerých svých činností za určité období

Oběžná aktiva = Krátkodobý finanční majetek, krátkodobé pohledávky, zásoby

Doba obratu pohledávek-

Udává počet obrátek za období, zpravidla za rok, tj. jak rychle jsou pohledávky přeměněny na hotovost.(Králová, 2009)

Doba obratu pohledávek je dobou existence kapitálu ve formě pohledávek, počítá se jako podíl průměrného stavu pohledávek a průměrných denních tržeb. Delší doba inkasa pohledávek znamená větší potřebu úvěrů, a tím i vyšší náklady.(Knapková, 2013)

Doba obratu pohledávek vypočteme dle (Pilařová, 2013) jako:

$$\text{Obrat pohledávek} = \frac{\text{pohledávky}}{\text{denní tržby}} \quad (1.14)$$

Kde: denní tržby = souhrn tržeb za prodej zboží, služeb a majetku firmy děleno 365 dny

pohledávky = jsou tříděny podle hlediska času (krátkodobé a dlouhodobé) a podle hlediska účelu (pohledávky z obchodní styku, vůči společníkům, atd.)(Knapková, 2013)

Čím je hodnota ukazatele nižší, tím lépe. (Králová, 2009)

Doba obratu krátkodobých závazků

Průměrná doba obratu závazků vyjadřuje dobu od vzniku závazku do doby jeho úhrady. Tento ukazatel by měl dosáhnout alespoň doby obratu pohledávek.(Knapková, 2013)

Tento ukazatel (Pilařová, 2013)vyjadřuje jako dobu ve dnech, za kterou je podnik schopen uhradit své závazky vůči dodavatelům. A počítá jej jako:

$$\text{Doba obratu krátkodobých závazků} = \frac{\text{krátkodobé závazky}}{\text{denní tržby}} \quad (1.15)$$

Kde: denní tržby = souhrn tržeb za prodej zboží, služeb a majetku firmy děleno 365

Krátkodobé závazky = krátkodobé závazky vůči dodavatelům, zaměstnancům, státu, krátkodobé bankovní úvěry

2.2.4.4 Nákladovost

(Pilařová, 2013) říká, že ukazovatel nákladovosti vyjadřuje, kolik Kč celkových nákladů bylo vynaloženo na jednu korunu výnosů. Tento ukazovatel má různé modifikace, podle položek nákladů, které dosadíme do čitatele. Úspěšný podnik má ukazatel nákladovosti nižší než 1 a je schopen produkovat zisk. Za příznivý trend je považováno snižování nákladovosti. Výpočty jednotlivých nákladových ukazatelů jsou:

$$\text{Nákladovost} = \frac{\text{celkové náklady}}{\text{celkové výnosy}} \quad (1.16)$$

Kde : Celkové výnosy= veškeré výnosy v ekonomii podniku představují peněžní částky, které podnik získal ze svých činností za určité období

Celkové náklady = zahrnují veškeré náklady, jak fixní tak i náklady variabilní

$$\text{Materiálová náročnost} = \frac{\text{materiálové náklady}}{\text{celkové výnosy}} \quad (1.17)$$

Kde: Materiálové náklady = náklady vynaložené na materiál

Celkové výnosy= veškeré výnosy v ekonomii podniku představují peněžní částky, které podnik získal ze svých činností za určité období

$$\text{Mzdová náročnost} = \frac{\text{mzdové náklady}}{\text{celkové výnosy}} \quad (1.18)$$

Kde: Mzdové náklady = náklady vynaložené na mzdy, včetně mezd zaměstnancům a odvodům státu v podobě zdravotního a sociálního zabezpečení.

Celkové výnosy= veškeré výnosy v ekonomii podniku představují peněžní částky, které podnik získal ze svých činností za určité období

2.2.4.5 Finanční stabilita

Finanční struktura je složení pasiv – zdrojů financování majetku, tj. vzájemný poměr mezi vlastními a cizími zdroji. Je zřejmé, že veškerá hospodářská činnost nemůže být financována pouze z vlastních zdrojů. Proto existuje určitá zadluženost, tj. podíl cizích zdrojů na majetku firmy. Stanovit správný poměr mezi vlastními a cizími zdroji financování je jedním ze zásadních úkolů finančního managementu. (Králová, 2009)

Při analýze finanční struktury podniku se používá celá řada ukazatelů zadluženosti, které jsou odvozeny především z údajů z rozvahy. (Růčková, 2008)

(Králová, 2009) počítá *věřitelské riziko* jako:

$$\text{Věřitelské riziko}^3 = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{celková aktiva}} \quad (1.19)$$

Kde: cizí zdroje = krátkodobé závazky, bankovní úvěry, rezervy, dlouh. závazky
celková aktiva = „ celkový vložený kapitál“

Obecně platí, že čím vyšší hodnota tohoto ukazatele, tím vyšší je zadluženost podniku a tím vyšší je i finanční riziko. Ovšem pro jeho výši nelze stanovit nějaké přesné zásady. (Pilařová, 2013)

Udává, jak se na financování majetku firmy podílejí cizí zdroje. (Králová, 2009)

(Pilařová, 2013) počítá pak *Dlouhodobou a Běžnou zadluženost* jako:

$$\text{Dlouhodobá zadluženost} = \frac{\text{dlouhodobé závazky}}{\text{pasiva celkem}} \quad (1.20)$$

Kde: Dlouhodobé závazky = závazky se splatností delší než jeden rok

Pasiva celkem = nalezneme jako položku v rozvaze. Musí se rovnat s aktiva celkem

³ Taktéž nazývané zadlužeností podniku

$$\text{Krátkodobá zadluženost} = \frac{\text{krátkodobé závazky}}{\text{pasiva celkem}} \quad (1.21)$$

Kde: Krátkodobé závazky = krátkodobé závazky vůči dodavatelům, zaměstnancům, státu, krátkodobé bankovní úvěry

Pasiva celkem = nalezneme jako položku v rozvaze. Musí se rovnat s aktiva celkem

Finanční nezávislost

Dle (Pilařová, 2013) tento ukazatel vyjadřuje proporce v níž jsou aktiva podniku financována penězi akcionářů (společníků). Používá se pro hodnocení hospodářské a finanční stability a spolu s ukazovatelem solventnosti bývá považován za nejvýznamnější ukazatel hodnocení celkové finanční situace podniku. Počítá se jako:

$$\text{Finanční nezávislost} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{pasiva celkem}} \quad (1.22)$$

Kde: Pasiva celkem = nalezneme jako položku v rozvaze. Musí se rovnat s aktiva celkem

vlastní kapitál = tvoří ho vklady zakladatelů (vlastníků, společníků) do základního kapitálu společnosti a složky, které vznikly během hospodaření podniku.

Finanční páka

(Králová, 2009) říká, že pomocí tohoto ukazatele vyjádřit zadluženost podniku.

Vypočteme ho jako:

$$\text{Finanční páka} = \frac{\text{celková aktiva}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (1.23)$$

Kde: Celková aktiva = „ celkový vložený kapitál“

Vlastní kapitál = představuje vlastní zdroje financování obchodního majetku podnikatele, pro tvorbu jeho kapitálu

Čím vyšší je výsledná hodnota, tím menší je podíl vlastního kapitálu na celkovém financování a tím je vyšší podíl cizích zdrojů. Vysoká finanční páka představuje vysokou zadluženost.(Králová, 2009)

2.2.2 Spider analýza

Dle (Králová, 2009), využívá ke znázornění vzájemných vazeb mezi poměrovými ukazateli grafické znázornění v podobě síťových diagramů. Je to rychlé a přehledné vyhodnocení postavení vybraného podniku vzhledem k odvětvovým průměrům, popřípadě konkurenčnímu podniku.

Princip:

Vybereme 16 poměrových ukazatelů, které vyjádříme v %. Celkově vyjadřují 100 %. Graf rozdělíme do čtyř kvadrantů, v každém kvadrantu jsou zastoupeny vybrané ukazatele

Kvadrant A ukazatele rentability

Kvadrant B ukazatele likvidity

Kvadrant C ukazatele finanční struktury

Kvadrant D ukazatele aktivity

V jednotlivých kvadrantech je vždy po čtyřech ukazatelích, které tvoří čtyři paprsky vybíhající od středu. Hodnoty jsou na závěr spojeny a vznikne pavučina. To, co je vně první soustředěné kružnice, hodnotíme kladně a to co je uvnitř, se jeví negativně.

2.2.3 SWOT analýza

Komplexně pojatá SWOT analýza staví silné a slabé stránky organizace anebo její části proti identifikovaným příležitostem a hrozbám, které vyplývají z okolí, a vymezuje pozici organizace nebo její části jako východisko pro definování strategií dalšího rozvoje. SWOT je zkratka z anglického originálu: Strengths – silné stránky, Weaknesses – slabé stránky, Opportunities – příležitosti, Threats – hrozby. SWOT je tedy akronym⁴ pro vnitřní silné a

⁴ Slovník cizích slov definuje jako „zkratkové vlastní jméno vzniklé spojením začátečních písmen několika slov“.

slabé stránky organizace a příležitosti a ohrožení identifikované ve vnějším prostředí organizace. Faktory vnějšího prostředí jsou oblasti, které organizace nemůže sama ovlivnit, tedy objektivně existují nezávisle na organizaci a jejím působení. Tyto faktory působí z prostředí mimo organizaci a výsledkem pro organizaci je nějaká hrozba nebo naopak příležitost, kterou je možné využít ve prospěch organizace. Ve vnitřním prostředí identifikujeme a hodnotíme silné a slabé stránky organizace ve všech významných oblastech.

Principy, které je vhodné při zpracování dodržovat:

Princip účelnosti

Princip relevantnosti

Princip kauzality⁵

Princip objektivnosti

SWOT analýza ztrácí svůj smysl, pokud se klade důraz pouze na sestavení čtyř seznamů, bez navazujících opatření, která vyplývají z definovaných strategií. Základní strategie lze vyjádřit např. ve formě matice, která ukazuje základní vazby mezi jednotlivými prvky (silné, slabé stránky, příležitosti, ohrožení), a na jejímž základě lze přímo generovat potenciální určující strategie pro další rozvoj organizace.

Doporučený metodický postup:

Příprava a na provedení SWOT analýzy

Identifikace a hodnocení silných a slabých stránek organizace nebo jejích oblastí

Identifikace a hodnocení příležitostí a hrozeb z vnějšího prostředí

Tvorba matice SWOT

(Grassenová a kolektiv, 2012)

(Doležal Jan, 2012) Doplňuje metodiku SWOT analýzy o určení závěrů a strategiích a říká: Velmi důležité je vyvození závěrů z provedené analýzy. Kromě obecných závěrů – uvědomění si silných a slabých stránek, provádění opatření k využití příležitostí a opatření proti negativnímu působení hrozeb, se nejčastěji uvádí rozšířená matice, která obsahuje přehled možných strategií na základě zjištěných skutečností analýzy SWOT.

Pro chov v praxi je použita: Kalkulace nákladů, která spočívá v přiřazování jednotlivých nákladů k určitému výkonu. (Poláčková, 2010)

⁵ Znamená příčinnost, kauzální vztah mezi příčinou a jejím následkem, tedy při řešení slabých stránek musíme klást důraz na řešení příčin, nikoliv pouze důsledků.

3 Teoretická východiska

3.2 Charakteristika koně

Domestikovaný kůň zaujímá odedávna důležité místo v lidském životě. Již první zdomácnělí koně plnili především dvě důležité úlohy. Pomalejší a těžšího rázu „chladnokrevníci“ byli vynikajícími tahouny a pomáhali člověku při přepravě nákladů, zatímco lehčí „teplokrevníci“ se stali jezdeckými. V současné době se již nesetkáme s používáním koní ve válkách, i v zemědělství je nahradily traktory s výkonnými diesellovými motory. Přesto se koně i dnes těší mimořádnému zájmu chovatelů, především pro sportovní a rekreační aktivity. V současné době existuje značný počet mezinárodně uznávaných plemen, která slouží vždy k určité specifické činnosti. (Vogel, 2003)

Plemena chovaná v jednotlivých světadílech lze z fylogenetického hlediska zařadit do čtyř plemenných skupin⁶:

Plemenná skupina koní mongolského typu (stepní)

Plemenná skupina koní orientálních (východní typ)

Plemenná skupina koní okcidentálních (západní typ)

Plemenná skupina koní nordických (severský typ) (Dušek, 1992)

3.2.1 Plemena, která jsou nejčastěji chována v ČR

český teplokrevník

Svou vícestrannou užitkovostí vyhovuje současným požadavkům jak sportovního ježdění, tak záprahového sportu nebo jiného záprahového využití v potažních pracích. V rámci šlechtitelského programu je plemeno zušlechtováno vybranými hřebci hannoverského, holštýnského, ojedinele trakénského koně nebo anglického plnokrevníka. (Dušek, 1992)

slovenský teplokrevník

Podobná charakteristika jako u českého teplokrevníka, kde je také plemeno zušlechtováno obdobnými plemeny. Cílem je zvyšování výkonnosti, kmihuplné mechaniky pohybu a skokového potenciálu. (2011)

⁶ Toto členění zavedl zakladatel československé hipologie prof. MUDr. et PhDr. Fr. Bílek

anglický plnokrevník

Je plemenem chovaným po víc než 300 let a 30 generací, jeho jediným chovným cílem je ranost a rychlost na určitou distanci. Vhodní jedinci jsou pak přínosem pro zušlechtění dalších plemen.(Kolektiv autorů, 2010)

kůň kladrubský

Jediné autochtonní ⁷plemeno, které se u nás udržuje jako národní kulturní hodnota. Kladrubský bělouš a kladrubský vraník se využívají i po sportovní stránce, hlavně v záprahovém sportu. Jejich vystoupení při slavnostních příležitostech i dnes zvyšuje vždy jejich lesk. (Dušek, 1992)

huculský kůň

Tito koně jsou charakterističtí svou výkonností a konstituční tvrdostí. Jsou vhodné zejména do vyšších horských poloh a jako koně tažní nebo nosní. Je možné je použít i jako koně jezdecké, zvláště pro služební potřebu v obtížných horských podmínkách. (Dušek, 1992)

slezský norický kůň

Norici jsou považováni za nejčistší potomky původního divokého koně západního. Jméno Norik získali od římské provincie Noricum, která se rozkládala na území dnešního Rakouska, části Švýcarska a Bavorska. Slezský norik je chladnokrevný kůň dospívající v pěti až šesti letech stáří, mírně delšího rámce, s dobrým osvalením.

českomoravský belgický kůň

Chovným cílem je chladnokrevný kůň dospívající ve třech letech stáří, středního čtvercového rámce s dobrým osvalením, minimalizací exteriérových vad. Pracovitý a dobře ovladatelný kůň přiměřeného temperamentu, bez charakterových vad, dobře živitelný, pohyblivý, s chody odpovídajícími užitému zaměření plemene.(2011)

⁷ Původní, neboli vyskytující se v místech vzniku

3.3 Požadavky koně

Jako chovatelé musíme respektovat potřeby koně. Jakmile převzeme péči o koně, přebíráme tím na sebe veškerou povinnost zajištění jeho životních potřeb. Aby je chovatelé mohli náležitě plnit, musí se dobře seznámit se způsobem života koně. Jen tak jsou schopni připravit zvířeti odpovídající životní podmínky a plnit jeho požadavky. (Vogel, 2003)

Mezi základní požadavky koně patří zejména:

Společnost:

Kůň jako typické stádové zvíře nezbytně vyžaduje společnost a jakmile může, připojí se k ostatním koním. Izolování koně mají nedostatek pocitu bezpečí a sounáležitosti stáda, často se u nich rozvine nežádoucí chování a dokonce i možné zdraví nebezpečné chování, což nemůže nastat u jedinců, kteří žijí pospolu, ve stádě. Koně se ve stáji snadno začnou nudit a to právě kvůli stájovým stereotypům jako např. kousání dřeva, hrabání a kopání, hodinaření⁸, chůze kolem boxu, kývání a házení hlavou, klkání⁹. (WHEELER, 2006)

Potrava:

Domestikovaný kůň je v potravě plně závislý na člověku. Jestliže od něj požadujeme výkon, musíme jej dobře a vyváženě krmit, a to nejen trávou nebo senem, ale i jaderným krmivem.

Vlídne zacházení:

Kůň je ochoten přijmout pokyny třeba i od dětí, neboť člověka vnímá jako vůdčí osobnost „svého stáda“. Avšak vztah mezi koněm a člověkem nikdy nesmí být založen na strachu.

Náročná práce:

Chov koně je vždy spojen s náročnou prací – každodenním vyklízením hnoje, přenášením a zakládáním krmiva, napájením, voděním do výběhu, ježděním a hřebelcováním apod. Kůň chovaný ve stáji vyžaduje denní pobyt ve výběhu. Kůň na pastvě pak pravidelnou a důslednou kontrolu.

⁸ Kůň přenáší váhu z jedné nohy na druhou, pořád dokola

⁹ Kůň polyká vzduch, nejčastěji se u toho opře předními zuby o dveře, zamezíme nasazením klkacího řemene kolem krku

Výdaje:

Výdaje spojené s chovem koní nejsou nikdy malé. Pořizovací cena koně je jen začátek. Vždy je třeba počítat s nákupem krmiva, slámy, početného vybavení, a náklady na ošetření kopyt a veterinární péči.

3.4 Základní potřeby

Výživa:

Jistě nikoho nepřekvapí, že krmiva používaná ve výživě koní můžeme rozdělit na základní a doplňková. Základní krmiva, která jsou také nazývaná jako statková, můžeme dále rozdělit na krmiva objemná a jadrná. (Kolektiv autorů, 2010) Objemná krmiva tvoří velkou část krmné dávky a jsou hlavním zdrojem vlákniny. Objemná část – píce, může být zkrmována čerstvá nebo usušená, případně silážovaná. Zaživací trakt koně, na rozdíl od lidského, je schopen využívat rostlinnou vlákninu, a to především díky symbiotickým bakteriím ve velmi objemných střevních slohách. Kůň tak získává nejen glycidy a tuky, ale také aminokyseliny.

Nejpřirozenější formou objemného krmiva je **tráva**. Kůň proto potřebuje denní pobyt na pastvě. Další formou je kvalitní seno, což je v podstatě usušená tráva. Kvalitní **seno** je křehké (drolí se), sladce voní a má zelenohnědou barvu. **Vakuově balená tráva** je vlhčí a měkčí než seno. Posečená tráva je vakuově balená a následně v ní probíhají fermentační procesy. **Vojtěška** je vynikající zdroj nejen výživných látek, ale i minerálií. **Siláž** je konzervovaná, kyselé vonící píci. Další příklad objemového krmiva může být i **řezanka** samotná nebo i s melasou. (Vogel, 2003)

Jadrná krmiva jsou dnes nabízena v širokém výběru. Jsou to různé sypké směsi nebo slisované do granulí či obiloviny. Komerčně vyráběné směsi mají vyvážený poměr nutričních látek. Takové skladby sami těžko dosáhneme. Koncentrovaná krmiva nejsou přirozenou potravou koní, jsou však vydatným zdrojem energie a zpravidla představují zpestření jídelníčku. (Vogel, 2003) Do jaderného krmiva zařazujeme např. **otruby, kukuřičné vločky, granule, müsli, oves, ječmen, rízky z cukrové řepy**.

Podestýlka:

Jedním ze základních a nezbytných požadavků koně je čistá a teplá podestýlka. Poskytuje zvířeti nejen pohodlí, ale i tepelnou izolaci, zabraňuje poškození kopyt při dlouhém stání a

odřeninám zejména kloubů při ležení a vstávání. Navíc zachycuje moč a pevné výkaly, které 1 – 2 denně musíme vyvážet a zajistit tak, koni čisté a suché ustájení. Pro majitele jsou důležité faktory, jako je cena, snadnost nebo obtížnost manipulace, vliv na čistotu zvířete a v neposlední řadě vztah mezi koněm a podestýlkou z pohledu zdravotního – alergie, přecpávání slámou, prašnost podestýlky spojené s dýchacími problémy.

Sláma:

Je tradiční a levnou podestýlkou. Avšak je i zdrojem dýchacích problémů koní, neboť často obsahuje značné množství plísňových spor. Prachové částice, které se dostávají do ovzduší stáje ze slámy, jsou zpravidla příliš velké, aby pronikly až do plic koně. Daleko nebezpečnější jsou mikroskopické spory plísní. Používáme pšeničnou, ječnou nebo ovesnou slámu.

Piliny a hobliny:

V současné době hojně používané stelivo, které má extrémně savou vlastnost a tím, chrání koně proti znečištění a udržuje box suchý. Piliny navíc nepráší při pohybu koní po boxech, tím zabraňují respiračním onemocněním. Dalším kladem je fakt, že se s nimi lépe pracuje při vyvážení hnoje a znečištěné podestýlky vyvážíme podstatně méně než u slámy, což prokazuje jejich ekonomickou výhodnost.

Nevýhodou se může zdát jejich problematická likvidace, protože hnijí velmi pomalu. Další nevýhodou je dostupnost, kdy je těžké najít dodavatele, který si může účtovat více peněz a zde je na chovateli, jestli je ochoten zaplatit vyšší cenu.

Novinový papír:

Nejméně používaný způsob stlaní, kvůli své komplikované dostupnosti. Avšak má podobné vlastnosti jako sláma a je výhodné jej používat jako podestýlku pro zvířata s alergií na slámu, resp. na spory plísní. Toto stelivo má podobu, buď rozstříhaného odpadního papíru na proužky, nebo jako drť. Taktéž u této podestýlky je problém s likvidací.

Konopná drť:

V zahraničí je to dost častý způsob podestýlání koní. Drť je připravena ze stonků nenarkotického¹⁰ konopí. Má vysokou absorpční schopnost a může být kombinována s ostatními stelivy. Vyvezená znečištěná podestýlka snadno a rychle zahnívá.

Granofyt:

Podestýlka vyráběna pouze v ČR a to pouze ze suché pšeničné slámy, která se za vysokých teplot a tlaků lisuje do formy granulí (pelety o průměru 8 mm). Tato forma je ideální pro manipulaci a skladování. Vlivem vlhka a působením kopyt se granule snadno rozpadají do milimetrových slaměných „pilinek“. Podestýlka tak postupně po nastlání nabývá na objemu a vytváří tak měkké a voňavé závěje. Mezi největší výhody patří vysoká savost, snížení odpadu o 80%, rychlé a snadné místování, hypoalergenní účinek, pružnost podestýlky, udržení tepla, Snadná skladovatelnost, manipulovatelnost a přeprava podestýlky.(Granofyt, 2015)

Ustájení:

K dobré péči o koně patří samozřejmě i kvalitní ustájení, které koním poskytuje ochranu a klid v době odpočinku a také určitou míru pohodlí. Jak má takové ustájení vypadat je těžko konkrétně definovatelné, záleží na tom, o jakého koně se jedná, v jaké je pracovní zátěži a v neposlední řadě k čemu je vlastně využíván.

Typů a způsobů ustájení je hned několik, koně můžeme ustájit po skupinách ve **volných stájích** nebo jednotlivě v **boxech**, popř. na **vazném ustájení**. Ve vazných stájích se používá vazná ohlávka nebo nákrční řemen upevněný na jeden nebo dva provazy nebo řemeny, volně probíhající do zdi zabudovaným centrálně umístěným kruhem nebo kruhy na obou stranách stání. Uvazování koní řetězem se nepoužívá. Dalším způsobem ustájení je **celoroční ustájení venku 24/7**. Pouze ve výběžích, resp. na pastvinách je možné u původních rustikálních plemen, pokud byli takto chováni jedinci na tento způsob v daných klimatických podmínkách již před zimním obdobím navykání. Zde musí být koním k dispozici přístřešek, kde se mohou schovat při větší nepřízni počasí.(Kolektiv autorů, 2010)

¹⁰ technického

Americký typ ustájení představuje jednotlivé boxy ve větší budově a přístup k nim zajišťuje široká středová ulička. Ustájení poskytuje zvířatům tolik potřebný kontakt. Avšak nevýhodou bývají časté problémy s ventilací vzduchu. (Vogel, 2003)

Bez ohledu na to o jaký typ ustájení se jedná, jsou základní požadavky však vždy stejné, kůň musí mít dostatek místa na to, aby se mohl lehnout a následně bez jakýchkoli obtíží vstát. Krmný žlab i napáječka by měly být v dostatečné výšce, která se pohybuje kolem 1m. U všech typů ustájení je také důležité aby koně měli mezi sebou neustále alespoň vizuální a akustický kontakt. Ustájovací prostory je dobré budovat s pastvinami, které koním zajistí dostatečný pohyb a sociální kontakt s ostatními jedinci téhož druhu. (Kolektiv autorů, 2010)

3.5 Standarty, které by ustájení mělo splňovat

Podlaha v boxech

Ideální podlahou ve stáji jsou dřevěné kostky z tvrdého dřeva. Drážky musejí probíhat vodorovně. Gumová matrace je další možností pro překrytí betonové podlahy. Povrch má být zdrsňený proti uklouznutí. Nejhorším povrchem ve stáji je beton. Přes slámu proniká chlad a vlhkost a nelze se pak divit, že je kůň ráno ztuhlý a podchlazený. Mnoho koní po čase onemocní revmatismem. (Paalman, 2006)

Avšak beton se na ustájení koní používá převážně a má stejné vlastnosti jako podlaha z pálených cihel, jejich nežádoucí vlastnosti, které představují chlad a tvrdost, musíme předejít dobrým nastláním podestýlky. A vytvořit tak suchou a teplou vrstvu, která dostatečně izoluje. (Kolektiv autorů, 2010) V boxu by měla podlaha stoupat směrem ke dveřím do výšky 30 cm, protože právě tam koně tráví nejvíce času a tím předejdeme zbytečnému zatěžování šlach koně. (Paalman, 2006)

Žlab a napáječka

Žlab by měl mít zakulacené rohy, aby v nich nezůstávaly zbytky krmiva. (Vogel, 2003) Také by měl být dostatečně veliký, aby kůň nemohl vyházovat krmivo – o rozměrech přibližně 75 x 30 x 30 cm. (Paalman, 2006) Žlaby se umísťují ve výšce 80 cm – 100 cm a napáječky by měli být o 10 cm níže než žlab (Kolektiv autorů, 2010) a navíc by měli být v nezamrzajícím provedení a tak plnit svou úlohu i v zimním období.

Okna a ventilace

Větrání ve stáji je velice důležité. Nesmí vznikat příliš velký průvan, ale také zde nesmí být dusno, jinak kůň trpí zdravotními potížemi. (Paalman, 2006) Okna stáje musí umožňovat nejen dostatečný přístup světla, ale i čerstvého vzduchu. Než zasklít tato okna je lepší, k tomuto účelu použít odolnou průhlednou umělou hmotu. Sklo se může rozbít a střepy jsou pro zvířata vždy nebezpečné. (Vogel, 2003)

Situace stáje v prostředí

Ideální k vybudování stáje je takové místo, které poskytuje nejen dostatečný prostor pro zvířata, ale i pro uskladnění krmiva, steliva a dalších nezbytných potřeb a strojů. Tvoří-li komplex budov, jsou většinou postaveny do čtverce, přičemž jedna z nich musí vždy chránit celý objekt před převládajícími větry. Stáj by měla mít snadný přístup k výběhu. (Vogel, 2003)

Nejúčelnější je řešit stavbu tak, aby koně byli rozděleni v menších odděleních po 20-40, nejvíce po 50 koních, protože pro rozdělené ustájení koní je možné lépe zabránit šíření nakažlivých nemocí. Vyhláška 191/2002 Sb. udává, že šířka stájové chodby ve dvouřadých stájích musí být min. 3 m, u jednořadých a dvouřadých stájí při zasouvacích dveřích boxů min. 2,5 m (Kolektiv autorů, 2010) Rozměry boxů jsou min 3,5 m x 4 m. Porodní boxy jsou větší okolo 18 m². Hřebci mají boxy pevně hrazené bez vizuálního kontaktu o rozměrech okolo 12,25 m².

Stáje by měly být alespoň dvakrát ročně dezinfikovány, přičemž zvláštní důraz je kladen na dezinfekci porodních prostor. Porodní boxy se dezinfikují po odchodu každé klisny.

3.6 Stáj 21. století

Koně můžeme chovat skoro v jakémkoliv prostředí, pod podmínkou zajištění jeho potřeb. Ale jestliže koně využíváme ke sportovním nebo chovným účelům, musíme pro co nejlepší výsledek zajistit nadstandardní zázemí. V současnosti, již existuje nespočet různých vylepšení stájí a to jak v podobě přímo staveb, tak i strojů a různých zařízení, která napomáhají k efektivnímu chovu koní a ulehčují práci v každodenním úsilí chovatelů.

Boxy

V moderní sportovní stáji by už v dnešní době neměly chybět prostorné boxy, které splňují předepsané normy, co se týče rozměrů. Dále by měly být světlé, s dobrou cirkulací

vzduchu a dobře izolované. Sportovní stáje mají většinou vnitřní boxy, tedy v budově cca po dvaceti koních.

V takové stáji jsou automatické a současně nezamrzající napáječky samozřejmostí. Stelivo je různé a záleží na preferenci majitele koně, nebo možnostech majitele stáje. Avšak u sportovních koní se většinou používají piliny, nebo ještě lepší stelivo granofyt, které splňuje požadavky koně a je komfortní. Poskytuje přehled, kolik kůň přesně sežere krmiva a tedy redukovat a kontrolovat přísun živin, protože někteří koně se slámy přežirají.

Jízdárna

Půda musí být za každého počasí pružná a nesmí se smekat. Nejdůležitější je, aby povrch nebyl ani tvrdý ani hluboký, těžký nebo prašný a ani po déletrvajícím dešti nesmí být bahnitý. (Paalman, 2006) Musí být vytvořen kvalitní systém odvodnění, který zajistí plnou funkčnost jízdárny. Na takhle připravenou půdu se naveze kvalitní povrch, upravený sekanou geotextilií s pískem, který představuje pro koně i jezdce nejen vysoký komfort, ale pro oba zaručuje především vysokou bezpečnost. Tento povrch je nejvhodnější a mezinárodně nejpoužívanější. Dále se používají různé druhy písku a drtí, nebo se plocha jízdárny zatravní, avšak zde je velmi důležitá péče o trávník – aby plnil svou funkčnost, musí se denně zavlažovat, sekat a v deštivém počasí šetřit. Rozměry jízdárny jsou pro sportovní stáje, které pořádají i závody nejméně 20 x 60 m. Avšak není výjimkou i větší rozměr, který zajišťuje především parkurovým jezdci dostatek prostoru.

Hala

Velikost haly pochopitelně závisí na účelu, kterému bude sloužit. Pro soukromé potřeby stačí rozměry 20 x 40 m. Pro velké stáje, kde je více koní a tedy větší provoz v hale, zejména v zimním období, či hala, kde se pořádají skokové závody, je vhodnější postavit ji o rozměrech 20 x 60 m i s tribunou na dlouhé stěně. Ideálním podkladem pod povrch haly je beton nebo asfalt. (Paalman, 2006) Povrch může být různý – písek, drt' ale znovu je zde nejlépe použít písek s geotextilií, která zajišťuje ideální pružnost.

Kruhovka

V závodních stájích se tento kruh požívá s oblibou, zvláště při obsedání mladých koní nebo pro začínající jezdce. Průměr kruhu je 13-15 m a hrazení je buď ze dřeva, či z balíků slámy. Povrch je stejný jak u jízdárny či haly a lze kruhovku zastřešit – i pro zimní období. Kruhovku má již téměř každá sportovní stáj a není výjimkou, že areál má i dvě.

Kruhový trenažér (kolotoč)

Slouží k nucenému pohybu koní ve vymezeném prostoru, tvořeném vnějším a vnitřním obvodovým hrazením trenažéru. Ve standardním provedení má průměr 16 metrů a umožňuje trénink až šesti koní. Prostor pro jednotlivé koně vymezují ramena s dělicími mřížemi, které jsou z důvodu vyšší bezpečnosti opatřeny gumovými žaluziemi. Další funkcí dělicích ramen je pobídka koní k chůzi pomocí elektrického ohradníku. Stavba je kombinací ocelové konstrukce a dřeva. Prostor určený k pohybu koní je zastřešen a trénink tak není závislý na rozmarech počasí (Best-cover, 2010)

Tréninkový pás

Je podobný běžeckému pásu, který můžeme vidět v tělocvičně. Avšak je větší, bytelnější a různými dalšími prvky přizpůsobený koni. Jeho značnou výhodou je že efektivně vypohybuje koně na malé ploše a tedy je vhodný do stájí kde není možnost kolotoče. Další výhodou je snížení rizika poranění, jelikož se jedná o kontrolovaný a uvolněný pohyb, který navíc umožňuje lepší rekonvalescenci po úrazech či onemocnění. Prokazuje zlepšení jeho celkové síly, vytrvalosti, uvolněnosti a rytmu pohybu. Navíc může být kombinován s dalším zařízením jako – měření tepové frekvence, počet ušlých či uběhnutých km, krytování proti dešti, kroupám, apod., kamerové snímání, solární zařízení.

(Best-cover, 2010)

Bazén a vodní pás

Plavání má mnoho výhod, i pro koně. Bývá doplňkem při tréningu koní. Voda poskytuje vztlak, který zmírňuje tlak na klouby, kosti a vazy. Plavání pomáhá koním stejně jako lidem rozvíjet a udržovat pohybový aparát, svaly a nemalou měrou podporuje správnou funkci a zlepšuje výkon kardiovaskulárního systému. Plavání koní také může urychlit rehabilitaci koně po úrazu, která by bez bazénu probíhala při standardní léčbě o něco déle. Plavání je pro koně tedy jak vhodnou alternativou léčby, rehabilitace, tak i doplněním výcvikového režimu a formou příjemné relaxace.(Bartoš, 2015)

Bazén pro koně bývá kruhového tvaru, ideálně o průměru 20 metrů, neměl by mít menší průměr než 12 m. Uprostřed kruhu je ostrůvek pro lonžéra tak, že pro koně zbude pruh široký asi 2 metry. Nebo je tu i varianta podlouhlých bazénů, které spíše připomínají uličky. Nejvýhodnější je bazén zastřešit a mít ho v budově, zde pak odpadá sezónnost jeho využití.

Pro stáje, kde z důvodu prostoru či ceny nelze bazén vybudovat je možnost pořízení vodního pásu, který je na bázi tréninkového pásu, ale je doplněn o boční stěny a napuštěn vodou.

Mycí a čistící box

Slouží k čištění a mytí koní. Může být buď venkovního rázu, nebo ve stáji. Venkovní, je ohraničen bariérou společně s úvazem, který zajišťuje koně v klidu a bezpečí. Hadice, kterou ostříkáváme koně je z pevného a odolného materiálu. Vnitřní mycí box je pak z pravidla okachlíkován a na zemi instalujeme protiskluzovou gumu s drážkami.

Vibrační deska EQUIVIBE

Podpora cirkulace krve a lymfy, zvýšení pevnosti kostí, snížení bolesti svalstva, lepší rozsah pohybu jsou jen některé z přínosů vibrační terapie. Dále podporuje růst kopyt, stimuluje svalstvo při nedostatku pohybu, podporuje okysličování tkání, zvyšuje pevnost a hustotu kostí. (Equiwell, 2014) Je to deska položená na podlaze na, kterou koně postavíme a uvážeme.

Solární záření

Podporuje tvorbu vitamínu A, příznivě ovlivňuje tvorbu červených krvinek, významné při syntéze vitamínu D, zvyšuje imunitu a regenerační schopnosti organismu, prohřívá především oblast zad koně, zvyšuje tak cirkulaci krve a tudíž pomáhá regeneraci obvykle namáhaného svalstva. (Equiwell, 2014) Toto zařízení je konstruováno tak, že je kuň uvázán z obou stran, aby bylo zamezeno jeho pohybu, a nad ním visí ze stropu deska sestavená z reflektorů, které koně ozařují.

Mechanická kolečka

Pomáhají stájníkům vyvážet znečištěnou podestýlku. Jsou to kolečka poháněná motorem, buď na benzín či teď už osvědčenějším způsobem, a to baterii. Jsou využitelná jak na kydání hnoje, tak na převážení sena, krmiv, různého materiálu při rekonstrukci či opravě areálu.

Traktor a vysokozdvížené vozíky

Každá stáj potřebuje kvalitní stroje, které jsou bezpečné a plní svou funkci. Traktor je využíván každodenně a díky svému multifunkčnímu využití a různým přídatným zařízením je nenahraditelný. Lze na něj přidat radlici na sníh, která zajistí chod areálu v zimním období, prutovými branami pak lze vláčet jízďárnu a halu, čelní nakládací lišty slouží k manipulaci s balíky sena a slámy, dále slouží traktor pro vyvážení valníků hnoje a jestliže

majitel stáje má své pole, tak tam zastane nespočet prací. Vysokozdvížné vozíky zastanou práci přímo v areálu, kde s velkým traktorem nejde projet. Umožňují svážet seno a slámu přímo k boxům ze stodol a krmivo ze skladů. Radlicí lze rovnou vyklízet např. volné stáje od znečištěné podestýlky apod.

Pastviny

Každá stáj musí mít přilehlé pozemky v podobě výběhů nebo nejlépe rozsáhlých pastvin. Těch využijí hlavně chovatelé, kteří zde mají chovné klisny s hříbaty, a posléze i odstavená hříbata roztríděná do kategorií podle věku a pohlaví, ta pak odcházejí ve třech letech do výcviku. Sportovní koně nebo koně v základním výcviku, užívají spíše výběhy menší rozlohy, kde je větší kontrola pohybu, čímž se eliminuje možné zranění, které by vyřadilo koně ze sportovního využití. Výběhy jsou umístěné hned u stájí, na rozdíl od pastvin, které mohou mít až několik hektarů. Pastvina musí mít kvalitní travní porost, bez nežádoucích jedovatých rostlin, dále přístřešek proti nepřízni počasí, minerální liz, a dostatečné napájení pro všechny koně. V zimě zde instalujeme balíky sena.

3.7 Možnosti pořízení koní

Pořízení koně je velmi zodpovědná a náročná činnost. Každý chovatel musí hned na začátku uvážit několik faktorů:

- k čemu bude kůň využíván
- jaké plemeno, pohlaví, věk je chovatelem požadováno
- kolik finančních prostředků je k dispozici
- jaké znalosti a zkušenosti chovatel má, zda si dokáže poradit s problémovým koněm nebo raději bude hledat již zkušeného a vychovaného koně

Nejdůležitější aspekt je, k čemu bude kůň využíván. Jestli se jedná o hobby či provozního koně, lze se poohlížet v nižší cenové kategorii, s důrazem na klidnou povahu, nekonfliktní ve stádě i s člověkem, s dobrou příježděností. Jestli jde o koně určeného pro chov, zde je zaměřeno hlavně na původ koně a zdravotní stav pohlavního ústrojí. Neplodnou klisnu samozřejmě nejde použít na chov. Avšak lze zde dobře uplatnit klisny, hřebce, kteří jsou vyřazeni ze sportu z důvodu úrazu, či věku a mají tak další uplatnění pro chovatele.

Pořízení sportovního koně je nejnáročnější. Zde je několik aspektů, které se nesmí

opominout. Pořízení koně může být zdlouhavé a finančně náročné. Čím je kupován dražší kůň, tím je více na místě pozvat si profesionály jak z hlediska jezdeckého, tak hlavně zdravotního. Mnoho veterinářů nabízí předkupní celkové vyšetření koně. Předkupní prohlídka obsahuje jednu nebo dvě části: klinické vyšetření koně a rentgenologické vyšetření koně. Kůň je celkově prohlédnut a posouzen v oblasti nohou a zad, které jsou nejčastěji předmětem zranění a omezení pohybu koně. Mělo by se zaměřit na rentgenologické vyšetření končetin koně. To totiž může odhalit skutečně skryté vady, které se během klinického vyšetření neprojeví. Na základě rentgenových snímků může veterinář odhadnout, jak je případný zdravotní problém závažný, jak je starý (nebo čerstvý), jak může do budoucna ovlivnit využitelnost koně. Zrentgenovat by se měli i koně mladí, na kterých se ještě ani nejezdilo. Pouze tak je často možné odhalit vývojové vady, postihující především klouby, které by se mohly projevit až po obsednutí a zatížení koně fyzickou prací. Vždy je lepší prohlédnout více koní a poté se rozhodnout, který je nejbližší k daným požadavkům.

Možnosti pořízení:

- koupí přes inzerát
- přes prostředkovatele¹¹
- přes prodejní stáje, kde je výhoda předvedení více koní najednou
- aukce
- výměnou
- vlastním chovem

(Malá, 2015)

3.8 Problematika plemenitby koní

Rozmnožování koní je řízeno člověkem už od nepaměti. Březost klisny je fyziologický stav, během kterého se vyvíjí plod. Délka březosti trvá v průměru 333 dní s kolísáním ± 10 dní. Nejsou však vzácné případy, kdy se hříbata rodí v termínech výrazněji se odchylojících od tohoto průměru. Zatímco v našich podmínkách je hlavní připouštěcí období soustředěno do jarních měsíců, na jižní polokouli je hlavní připouštěcí sezónou podzimní období.

¹¹ Taktéž nazýván jako koňský „handlíř“, jeho náplní je nákup a prodej koní

Pohlavní pud se u hříbat projevuje poměrně brzy. Hřebečci jsou plodní přibližně již ve věku 9 měsíců, klisničky asi ve věku 1 roku. U chladnokrevných hříbat jsou tyto hranice ještě nižší. Je přirozené, že do chovu se však jedinci zařazují až po ukončení tělesného vývinu, a to teplokrevní koně ve 4 letech, chladnokrevníci ve 3 letech. (Dušek, 1992)

V současnosti existuje mnoho plemen, která mají svá pravidla pro šlechtitelský program. Pro české chovatele je nejběžnější chovat plemeno českého teplokrevníka a slovenského teplokrevníka, kterého zúšlechťují ostatními plemeny aby docílili lepší kvality koní – pohyb, ráz, konstituce, skokové a drezurní vlohy. Toho dosahují připuštěním svých klisen, hřebci hannoverské, holštýnské, trakénské, oldenburské krve a anglickými plnokrevníky. Samozřejmě toto je nejčastější uvážení českých chovatelů, ale je tu nespočet jiných možností a jiných plemen, která jsou vhodná k připouštění a chovu. V moravském a slezském kraji se chovají hlavně chladnokrevníci pro práci v lese.

V České Republice je několik hřebčinů, které se zabývají různými plemeny. Národní hřebčín Kladruby nad Labem se už od roku 1579 věnuje chovu kladrubských běloušů. Výzkumná stanice pro chov koní Slatiňany se zabývá chovem kladrubského vraníka, který zde byl zachráněn regenerací před vymřením tohoto plemene. Hřebčinec Písek, Nemošice, a zemský chov v Čechách se zabývají zejména chovem teplokrevníků a chladnokrevníků. Hřebčín Napajedla je znám chovem anglického plnokrevníka. (Dušek, 1992)

V dnešní době si každý chovatel může svou klisnu připustit téměř jakýmkoliv hřebcem, kdekoliv na světě. Nová technologie v podobě inseminace klisen, mraženým, chlazeným spermatem boří vzdálenost mezi jedinci, které chceme rozmnožit. Existují chovné inseminační stanice, které nabízejí každý rok několik hřebců na připouštění. Nabídku obměňují a často si na každou připouštějící sezónu půjčují a vyměňují hřebce se ostatními státy. Zde hraje velkou roli zejména Německo, které chová kvalitní koně a udává trendy v oblasti chovu koní. Najdeme zde nejlepší plemeníky. Dále je mezinárodně uznávaný holandský chov, který v současnosti zaznamenává u svých koní velké sportovní úspěchy. Každá stanice vytvoří pro chovnou sezónu katalog hřebců, který obsahuje popis každého hřebce, jeho původu, sportovních výsledků a jakým způsobem připouští. Součástí katalogu je ceník, který obsahuje údaje o tom, kolik stojí jednotlivá inseminační dávka,

skok¹². Dále se platí poplatek A, při první dávce spermatu a později poplatek B, za zjištění březí klisny, ten se platí za chovnou hodnotu a může být ve výši několika desítek tisíc.

3.8.1 Možnosti připouštění

Přirozená plemenitba

Klasickou a zcela přirozenou metodou je přirozená plemenitba, tedy akt fyzického vzeskoku hřebce na klisnu. Podle způsobu provedení rozeznáváme několik typů. *Plemenitbu harémovou*, kdy je hřebec volně vypuštěn do stáda kobyl, u moderních prošlechtěných plemen skoro nepoužíváme, jednak z ekonomických důvodů, jednak z důvodu odlišného způsobu chovu těchto zvířat. Svě opodstatnění však může mít u početných stád primitivních plemen, kde odpadají starosti s detekcí říje a plánováním připouštění, neboť hřebec veškerou tuto práci vykoná za nás.

Asi nejrozšířenějším typem přirozené plemenitby je takzvané *připouštění z ruky*, kdy se klisna upravená k akci (tj. vyvázaná, se zabandážovaným ocasem a někdy i bačkorami na zadních kopytech) přivádí k připouštěcí stěně, na jejíž druhé straně je připraven plemeník. Ten klisnu takzvaně prubuje, tedy zkouší, zda je ochotná se pářit. Dvoří se jí očicháváním a okusováním krku a hřbetu. Pokud je klisna ve správné fázi říje, nechává si tyto projevy přízně líbit, a je možno přistoupit k samotnému aktu. Klisna je vyvedena mimo připouštěcí stěnu a hřebec na ni skáče. Hřebcův vodič kontroluje zavedení pyje a zejména zda proběhla ejakulace, což je dobře poznat podle kývavých pohybů ocasu. Samotný akt spojení je relativně krátký, po několika frikčních pohybech následuje vyvrcholení, během nějž se hřebec většinou zakusuje do kohoutku klisny, a poté celá akce končí. Klisnu je nutno ještě několik minut provádět, aby bylo zabráněno vytlačení semene z pochvy.

Poněkud svobodomyšlnější formou připouštění z ruky je tzv. *připouštění volné*, kdy se k sobě hřebec a klisna pustí do uzavřeného prostoru a jsou pouze pozorováni, člověk však do samotného aktu nezasahuje. Tento způsob se však zejména z ekonomických důvodů téměř neprovozuje, především kvůli možnosti případného zranění většinou drahého plemenného hřebce. Přirozená plemenitba je jediným možným způsobem

¹² Skok = akt u přirozené plemenitby

plemenitby u anglického plnokrevníka, žádné další možnosti povoleny nejsou a hříbě z případného nepovoleného spojení nebude zapsáno do plemenné knihy.

Nevýhodou se jeví fakt, že aby klisna mohla být k hřebci připuštěna, musí projít několika vyšetřeními, jedná se zejména o stěry z pohlavního ústrojí a následné testování na pohlavně přenosné choroby. Klisna také musí mít platné vakcinace a dokumenty pro převoz. Na toto je třeba myslet dopředu a vše zařídit dokud nezačne hlavní připouštěcí období. (Kabzanová, 2009)

Inseminace

Běžně se tímto termínem označují způsoby oplodňování klisen, kde nedochází k přímému fyzickému kontaktu obou partnerů. Naopak současná situace je většinou taková, že hřelec i klisna zůstávají ve své domovské stáji, sperma je hřebci odebráno a transportuje se ke klisně. Má to své nepochybné výhody, zejména omezení stresu pro oba koňské účastníky, lepší kontrolu nad pohlavně přenosnými nemocemi, největší výhodou je však bezesporu ekonomická úspora na straně majitele hřebce. Při přirozené plemenitbě dostává celý objem ejakulátu klisna, při odběru pro inseminaci je možno dávku naředit a úspěšně s ní inseminovat třeba čtyři plemenice.

Umělá inseminace se provádí dvěma způsoby, buď semenem *chlazeným*, nebo *mraženým*. Pokud není vážný důvod k inseminaci semenem mraženým (například výběr konkrétního hřebce, který není v dojezdové vzdálenosti, nebo již uhynul), je vždy lepší vybrat inseminaci semenem čerstvým a zchlazeným. Na rozdíl od chovu skotu, kde se mražené inseminační dávky používají zcela běžně, je použití mraženého semen v chovu koní stále diskutabilní, především kvůli druhové specifčnosti. Je vhodné ke konzervaci genových zdrojů, ale pro běžný chov je příliš nespolehlivé, s poměrně nízkým podílem zabřeznutí. Podle způsobu zmražení a uchovávání se podíl zabřeznutých klisen pohybuje od 30 - 60 %, což není mnoho v porovnání s inseminací čerstvým semenem, nebo přirozenou cestou, kde se podíl pohybuje okolo 70% v případě inseminace a okolo 90 % v případě přirozené plemenitby.

Nevýhodou se může zdát fakt, že samotné provedení je organizačně poněkud náročnější než připouštění přirozené, není to však nic, čeho by se člověk musel bát. Další nevýhodou umělé inseminace jsou o něco vyšší počáteční náklady pro inseminační stanici,

a také poněkud nižší procento zabřezávání, zejména pokud se jedná o inseminaci mraženým spermatem.

Avšak odpadá nutnost testovat klisnu stěry, je však nutno najít v okolí dobrého inseminačního technika, nebo veterináře, který se reprodukcí koní zabývá. Zkušenost člověka, který bude úkon provádět, je velice důležitá. Tento odborník totiž nebude jen provádět samotnou inseminaci, ale především bude s vámi sledovat stav říjového cyklu vaší klisny, aby bylo možno odhadnout nejvhodnější čas inseminace. (Kabzanová, 2009)

3.8.2 Techniky a přístroje v reprodukci

Sonografické vyšetření

- zajišťuje spolehlivé určení optimální doby k inseminaci klisny
- ranou diagnostiku březosti (od 15tého dne od posledního přípuštění)
- detekci, případně následnou redukci dvojčat
- včasné odhalení patologických stavů a reprodukčních anomálií pohlavních orgánů klisny, možnost předcházení reprodukčním problémům, případně možnost včasného terapeutického zásahu

Embryotransfer

Metoda transferu koňských embryí zatím stále zůstává spíše v oblasti výzkumu a vývoje technologií. Navzdory poměrně nestabilní úspěšnosti a vysoké finanční nákladnosti je tato moderní reprodukční metoda již v praktickém chovu využívána.

Organizačně se jedná o pečlivě plánovanou akci vyžadující důkladnou přípravu jak klisny "dárce" tak klisen "příjemců".

Klisna "dárce" je během říje oplodněna a raný zárodek ve stadiu blastocysty o velikosti desetiny milimetru je sedmý den od oplodnění (ovulace) z klisny vyjmut. Vyjmutí se vzhledem k velmi malé velikosti zárodku (embrya) provádí výplachem dělohy speciální tekutinou a následnou izolací embrya pomocí mikroskopického přístroje.

Izolované embryo je co nejdříve vpraveno (přeneseno) do předem důkladně připravené náhradní klisny "příjemce". Přijme-li náhradní matka přenesené embryo, v následujících dnech dojde ke spojení zárodku s placentou matky a k dalšímu vývoji nového jedince.

Dlouhodobější průměr úspěšnost současně využívané metody nechirurgického přenosu embryí se pohybuje mezi 50% a 60% zisku embryí z provedených výplachů dělohy klisny dárce. Přežívání přenesených embryí do klisny příjemce kolísá mezi 30% a 50%. Z uvedeného je zřejmé, že pro dosažení příznivého výsledku v podobě březí klisny příjemce je třeba počítat s opakovaně prováděnými výplachy a přenosy embryí včetně přípravy skupiny klisen.

Přínosy embryotransferu v chovu koní jsou zejména, zkrácení generačního intervalu, intenzivní reprodukční využití vynikajících klisen, klisen působících ve sportu, nebo řešení některých druhů neplodnosti klisen. (ERC, 2015)

3.8.3 Inseminační stanice ČR

Zde je výčet hlavních inseminačních stanic v České Republice, dále jsou stručně charakterizovány. Každý chovatel si může vybrat za předpokladu splnění daných podmínek, hřebce pro svou klisnu, který představuje vlastnosti a vzhled, který chovatel požaduje. Je zde také možnost výběru hřebce v zahraničí. A to např. v Německu v hřebčíně Gestüt Sprehe, který nabízí velký výběr kvalitních koní a úzce spolupracuje v ČR. Avšak cena je několikanásobně vyšší.

ERC s.r.o. (Equinní Reprodukční Centrum)

Soukromé zařízení, které vzniklo privatizací bývalého střediska reprodukce koní Výzkumné stanice pro chov koní Slatiňany. Toto středisko dosáhlo významných úspěchů v oblasti intenzivní reprodukce koní, zejména inseminace a transferu embryí.

Zástupci firmy udržují pravidelný kontakt s předními reprodukčními i chovatelskými odborníky z Francie, Německa, Holandska, USA a dalších zemí. Cílem firmy je poskytnout našim chovatelům nejlepší služby v oblasti výběru plemenného materiálu i jeho reprodukčního využití v chovu, a tak přispět k rychlému a výraznému zvýšení úrovně našeho chovu koní. Výběr hřebců je zaměřen především na produkci koní vhodných pro využití v klasických jezdeckých disciplínách, ale není zapomenuto ani na příznivce jiných typů a plemen koní. Nachází se v Měticích u Pardubic. Pro rok 2015 je v nabídce 8 hřebců a 2 externí hřebci, jen inseminačně. (ERC, 2015)

Stáj Mustang s.r.o.

sídlí v obci Lučina u Žermanické přehrady, okr. Frýdek – Místek. Má dvě střediska: Lučina a Žermanice. Firma se specializuje na sport, výcvik, chov a následný prodej koní, zejména hannoverského plemene. Provádí odběry a distribuci čerstvého spermatu jejich hřebců. Ve středisku Žermanice nabízí chovatelům možnost inseminace a ustájení klisen až do zjištění březosti. Pro rok 2015 nabízí k připuštění 10 hřebců, jen inseminačně. (Stáj Mustang, 2015)

Zemský hřebčinec Písek státní podnik

Zajišťuje veřejné služby týkající se chovu koní a plemenitby vyplývající ze Zákona o šlechtění a plemenitbě 154/2000 Sb. Zemský hřebčinec Písek (dále ZH Písek) spolupracuje s uznanými chovatelskými sdruženími (UCHS) při uplatňování jejich šlechtitelských programů. Je velikou snahou ZH Písek v budoucnu spolupracovat se zahraničními uznanými chovatelskými sdruženími a podporovat odchov hříbat sousedních zemí v hříbárnách ZH Písek. Ucelený areál ZH Písek s architektonicky cennými budovami byl vyhlášen 1. 7. 2010 „Národní kulturní památkou“. Nabízí v roce 2015: 12 hřebců v přirozené plemenitbě, 11 hřebců inseminačně chlazeným spermatem, 18 hřebců inseminačně mraženým spermatem. Jde o hřebce jak chladnokrevného tak teplokrevného typu. (Písek, 2015)

Zemský hřebčinec Tlumačov státní podnik

Nachází se v Tlumačově. Hřebčinec procházel v posledních letech rekonstrukcemi a opravami objektů. Byla provedena generální oprava stáje pro tažné a chladnokrevné koně a vybudovala se nová kočárovna. Pro rok 2015 nabízí 3 hřebce k přirozené plemenitbě, 15 k inseminaci chlazeným spermatem, 16 k inseminaci mraženým spermatem. Nabízí hřebce jak chladnokrevného tak teplokrevného typu. Na připouštěcí sezónu 2016 plánuje půjčení hřebců z německého hřebčína Gestüt Sprehe. (Tlumačov, 2015)

4 Vlastní zpracování

4.2 Analýza jezdecké stáje Picadero, spol. s. r. o.

Picadero, s.r.o. je malá rodinná firma, která vznikla v roce 2010 za účelem vybudování a provozování malého jezdeckého areálu v Koleči u Kladna. Zaměřuje se především na drezurní ježdění, avšak najdou se zde i zástupci parkurového skákání. Nabízí nadstandardní a moderně vybudované ustájení koní boxech 3x4 m s paddocky, do kterých mohou koně volně vstupovat z boxů, dále boxy s „dvorkem“, klasické boxy a jeden veterinární box. Vybavení areálu tvoří venkovní jízďárna 20 x 60 m, krytá hala 20 x 40 m - povrch: písek s geotextilií, mycí box, solárium, kolotoč. Pro jezdce je k dispozici klubovna s kuchyňkou, toalety, šatny se sprchou a terasa s posezením.

Dále nabízejí pronájem haly pro externí jezdce, možnost tréninku s licencovaným cvičitelem nebo trenérem příjezd'ování koní. V okolí jízďárny se nachází síť jezdeckých stezek pro milovníky vyjížděk. Nedaleko je rotunda Budeč nebo stará zřícenina Okoř. Areál je převážně financován z vlastních zdrojů, občas, při významnější údržbě, je dotován z rodinných financí. Stáj splňuje většinu jezdcí a majiteli požadovaných podmínek a pro svoji modernost a nadstandard byla vybrána pro tuto bakalářskou práci.

Stáj disponuje 15 boxy, při čemž 5 boxů je obsazeno vlastními koňmi a 10 boxů je obsazeno koňmi klientskými. Stáj dosahuje příjmů hlavně z pronájmu boxů.

Cena za ustájení je:

8700,- za box s paddokem (celkem 8 boxů),

7700,- za box s "dvorkem" (3 boxy),

6700,- za klasický box (celkem 3+ 1 veterinární)

Dalším příjmem tvoří pronájem haly externím jezdcům, ale to je velmi málo využíváno cca. 10x do roka. Příjezd'ování koní tvoří další možnost příjmů, aktuálně se jedná o jednoho koně za 4 500 Kč za měsíc. Výnosy jsou vyčísleny na 904 tis. ročně.

Náklady na provoz byly vyčísleny na 1120 tis. ročně a tedy je zřejmé už teď, že se stáj potýká se ztrátou, kterou se bude snažit v budoucnu vyrovnat a zajistit stáji minimálně provozní soběstačnost. Náklady jsou převážně tvořeny ze spotřeby energií, PHM, oprav, atd. (cca 397 tis. Kč), spotřeby materiálů ve formě sena a pilin, mezd zaměstnanců.

Materiální náklady:

- balík sena: 580 Kč
- 1 balík pilin 155 Kč

Vyčíslena je spotřeba sena a pilin na jednoho koně na měsíc a to seno za 696 Kč a piliny za 1302 Kč. Materiálové náklady na jedno koně jsou 1998 Kč za měsíc. Celkem náklady za patnáct koní jsou 29 970 Kč měsíčně a dále po přepočtu na rok tvoří částku 359 640 Kč. Jádro je individuální, převážně si každý klient dodává sám.

Tabulka 1- Materiálové náklady

Materiálové náklady na 1 koně v Kč	Den	Měsíc	Rok
Seno	23,2	696	8352
Piliny	43,4	1302	15624
Celkem	66,6	1998	23976

Zdroj - vlastní zpracování

Provoz stáje v roce 2014 zajišťují dva zaměstnanci, jejichž roční ohodnocení je 363 tis. z toho mzdy tvoří z částky 277 tis. a sociální zabezpečení je 86 tis. rok. Zaměstnanec si vydělá měsíčně 11 500 Kč hrubého.

Tabulka 2 - Mzdové náklady

Náklady na zaměstnance v tis. Kč	2014	2013	2012	2011
Počet zaměstnanců	2	2	3	2
Mzdy	277	282	363	119
Sociální zabezpečení	86	71	123	21
Celkem	363	353	486	140

Zdroj - vlastní zpracování

4.2.1 Finanční analýza

4.2.1.1 Horizontální a vertikální analýza

Zkoumá finanční zdraví podniku. Pro výpočty bylo čerpáno z rozvah, z výkazu zisků a ztrát a jejich příloh v letech 2011-2014. Tyto podklady jsou součástí příloh této práce. Horizontální a vertikální analýza je shrnuta v Tabulce 3.

Tabulka 3 – Horizontální a vertikální analýza (2011 – 2014)

Rozvaha v tis.		2014	změna	%	Procentuální analýza	2013	změna	%	Procentuální analýza	2012	změna	%	Procentuální analýza	2011	Procentuální analýza
	<i>Aktiva celkem</i>	29572	-45	-0,15	100,000	29617	771	2,67	100,000	28846	-2565	-8,17	100,000	31411	100,000
B.	Dlouhodobý majetek	29470	0	0	99,655	29470	981	3,44	99,504	28489	0	0	98,762	28489	90,698
C.	Oběžná aktiva	101	-45	-0,15	0,342	146	-203	-58,2	0,493	349	-2244	-86,5	1,210	2593	8,250
C.III	Krátk.pohledávky	46	-6	-11,5	0,150	52	-112	-68,3	0,175	164	-136	-45,3	0,569	300	0,955
C.IV	Krátk. fin. majetek	55	-39	-41,5	0,186	94	-91	-49,2	0,317	185	-2108	-91,9	0,641	2293	7,290
D.I	Časové rozlišení	1	0	0	0,003	1	-7	-87,5	0,003	8	-321	-97,6	0,028	329	1,047
	<i>Pasiva celkem</i>	29572	-45	-0,15	100,000	29617	771	2,67	100,000	28846	-2565	-8,17	100,000	31411	100,000
A.	Vlastní kapitál	-1868	-216	13,1	6,317	-1652	311	-15,8	5,578	-1963	-676	52,5	6,805	-1287	4,097
A.I	Základní kapitál	200	0	0	0,676	200	0	0	0,675	200	0	0	0,693	200	0,637
A.II	Kapitálové fondy	599	0	0	2,026	599	599	100	2,022	0	0	0	0,000	0	0,000
A.IV	VH z min. let.	-2451	-289	13,4	8,288	-2162	-674	45,3	7,300	-1488	-1453	4151	5,158	-35	0,111
A. V. 1	VH za běž. období	-216	73	-25,3	0,730	-289	386	-57,2	0,976	-675	777	-53,5	2,340	-1452	4,623
B.	Cizí zdroje	31401	180	0,58	106,109	31221	461	1,5	105,416	30760	-1938	-5,93	106,635	32698	104,097
B.II	Dlouhodobé závazky	31177	115	0,37	105,427	31062	31062	100	104,879	0	0	0	0,000	0	0,000
B.III	Krátkodobé závazky	224	65	40,9	0,825	159	-30601	-99,5	0,537	30760	-1814	-5,57	106,635	32574	103,703
B.IV	Bankovní úvěry	0	0	0	0,000	0	0	0	0,000	0	-124	-100	0,000	124	0,395
C.I	Časové rozlišení	39	-9	-18,8	0,132	48	-1	-2,04	0,162	49	49	100	0,170	0	0,156

zdroj -vlastní zpracování

4.2.1.2 Analýza poměrovými ukazateli

Za použití metodických vzorců viz. číslo závorce před každým výpočtem, jsou získány následující poměrové ukazatele za rok 2014:

RENTABILITA:

- přináší informace o efektivitě podnikání a tím hodnotí ziskovost podniku

(1.1) **ROE**= $-216/-1868=0,1156$

Vyjadřuje, jak efektivně se zhodnocují prostředky, které byly vloženy do podnikání. Výsledek ukazuje, 0,1156 Kč čistého zisku přinese každá vložená koruna vlastního kapitálu.

(1.2) **ROA**= $-216/29572= -0,00731$

-0,00731 zisku před úroky a daněmi získáme z jedné koruny celkového vloženého kapitálu.

(1.3) **ROC**= $-216/1120= -0,193$

-0,193 korun zisku přinese jedna koruna vynaložených nákladů.

(1.4) **ROS**= $-216/904= -0,238$

- 0238 korun zisku přinese jedna koruna realizovaných tržeb.

LIKVIDITA:

- momentální schopnost podniku dostát svých splatných závazků

(1.5) **Běžná likvidita**= $101/224 = 0,451$

1,- Kč krátkodobých závazků je pokryta 0,451- Kč celkových oběžných aktiv. Tato hodnota není úplně optimální, doporučená hodnota je 1,5 - 2,5.

(1.6) **Pohotová likvidita**= $101/224 = 0,451$

1,- Kč krátkodobých pohledávek je pokryta 0,44,- Kč v hotovosti. Pohotová likvidita nedosahuje doporučených hodnot (0,7 - 1,2). Tato hodnota je stejná jako běžná likvidita, jelikož stáj neúčtuje zásoby. Je tedy na místě zvážit účtování materiálových položek a zařadit je do zásob pro lepší budoucí analýzu.

(1.7) **Peněžní (hotovostní) likvidita**= $55/224=0,245$

Udává schopnost zaplatit své krátkodobé závazky ihned. Tato hodnota je v doporučeném rozmezí (0,2 - 0,5). Toto stáj splňuje.

(1.8) **Okamžitá likvidita**= $55/224=0,245$

Aby se tento ukazatel dal spočítat, musí být k dispozici interní údaje právě o splatných závazcích, bohužel údaje o okamžitě splatných závazcích nejsou známy, proto je počítáno s krátkodobými závazky. Zde se doporučuje, aby se hodnota výsledku pohybovala okolo 0,6 – 1 a to stáj nespĺňuje, zde by bylo doporučeno zvýšit krátkodobý finanční majetek nebo přesně vymezit okamžité splatné závazky.

AKTIVITA:

- schopnost podniku používat investované finanční prostředky

(1.9) **Obrat celkových aktiv**= $904/29572=0,3057$

Měří efektivnost využití veškerých aktiv ve stáji

(1.10) **Obrat vlastního kapitálu**= $904/-1868=-0,484$

(1.11) **Obrat cizího kapitálu**= $904/31401=0,028$

(1.12) **Obrat stálých aktiv**= $904/29470=0,030$

Ukazatel efektivnosti využití budov, strojů, zařízení a dopravních prostředků.

(1.13) **Obrat oběžných aktiv**= $904/101=8,950$

(1.14) **Doba obratu pohledávek**= $46/(904/365)=18,57$ dní

Doporučená hodnota je pod 50 dní, což 18,57 dní splňuje a můžeme jej hodnotit kladně.

(1.15) **Doba obratu krátkodobých závazků**= $224/(904/365) = 90,43$ dní

Doba, za kterou je schopna stáj uhradit své závazky. Tato hodnota je příznivější pro analyzovanou stáj, avšak pro věřitele není zcela optimální.

NÁKLADOVOST:

- vyjadřuje poměr celkových nákladů k dosaženým tržbám.

(1.16) **Nákladovost**= $1120/904=0,807$

0,807 Kč celkových nákladů bylo vynaloženo na 1 Kč výnosů. Ukazatel nákladovosti hodnocen kladně a nadále je doporučováno nákladovost snižovat.

(1.17) **Materiálová náročnost** = $360/904=0,398$

0,398 Kč materiálových nákladů bylo vynaloženo na 1 Kč výnosů.

(1.18) **Mzdová náročnost**= $363/904= 0,4015$

0,4015 Kč mzdových nákladů bylo vynaloženo na 1 Kč výnosů.

FINANČNÍ STABILITA:

- Finanční struktura je složení pasiv – zdrojů financování majetku, tj. vzájemný poměr mezi vlastními a cizími zdroji.

(1.19) **Věřitelské riziko**= $31401/29572=1,062$

Čím vyšší je ukazatel, tím je vyšší zadluženost a také vyšší finanční riziko. Areál je převážně financován z vlastních zdrojů, občas, při významnější údržbě, je dotován z rodinných financí. Bankovní výpomoci byly použity jen v období založení podniku.

(1.20) **Dlouhodobá zadluženost**= $31177/29572=1,054$

(1.21) **Krátkodobá (běžná) zadluženost**= $224/29572=0,0075$

(1.22) **Finanční nezávislost**= $- 1868/29572= - 0,0632$

-0,0632krát se podílí vlastní kapitál, tedy vklady společníků na celkových aktivech. Používá se pro hodnocení finanční stability a spolu s ukazatelem solventnosti bývá považován za nejvýznamnější ukazatel hodnocení celkové finanční situace podniku.

(1.23) **Finanční páka**= $29572/- 1868= - 15,83$

-15,83krát převyšuje celkový kapitál velikost vlastního kapitálu.

4.2.1.3 Spider analýza

Pro výpočet bylo vybráno vypočtených 16 poměrových ukazatelů, které dohromady tvoří 100% a každý ukazatel je procentuálním vyjádřením z celkového součtu. Ukazatele jsou rozděleny do kvadrantů podle své charakteristiky. Pro porovnání hodnot k odvětví neexistují vypočtené hodnoty, proto byla vybrána zanalyzovaná jezdecká stáj Slavíkov. Její finanční analýza byla předmětem zhotovení bakalářské práce (Novotná, 2014) dostupné z registru kvalifikačních prací z www.is.czu.cz. Práce neměla vypracované všechny použité poměrové ukazatele a tak porovnání slouží pouze orientačně. Stáj Slavíkov dosahuje kladného výsledku hospodaření a tím představuje dobré porovnání pro stáj Picadero, která je ztrátová. Budou tak nalezeny nedostatky a podklady pro zlepšení a dosažení tak kladného výsledku hospodaření.

Kvadrant A ukazatele rentability

Stáj Picadero – (A1) ROE 0,87 %, (A2) ROA -0,05 %, (A3) ROC -1,45%, (A4) ROS -1,76 %

Stáj Slavíkov – (A1) ROE 0,61 %, (A2) ROA 0,61%, (A3) ROC 15%, (A4) ROS 11,24%

Kvadrant B ukazatele likvidity

Stáj Picadero – (B1) Běžná 3,4%, (B2) Pohotová 3,4%, (B3) Okamžitá 1,84%
(B4) Hotovostní 1,84%

Stáj Slavíkov – (B1) Běžná 38,5%, (B2) Pohotová 15 %, (B3) Okamžitá 15 %

Kvadrant C ukazatele finanční struktury

Stáj Picadero – (C1)Věřitelské riziko 7,96%, (C2) Finanční nezávislost -0,47%

(C3) Krátkodobá zadluženost 0,05% (C4) Dlouhodobá zadluženost 7,9%

Stáj Slavíkov nemá žádné cizí zdroje, je soběstačná. Hodnotíme kladně a jako cíl stáje Picadero.

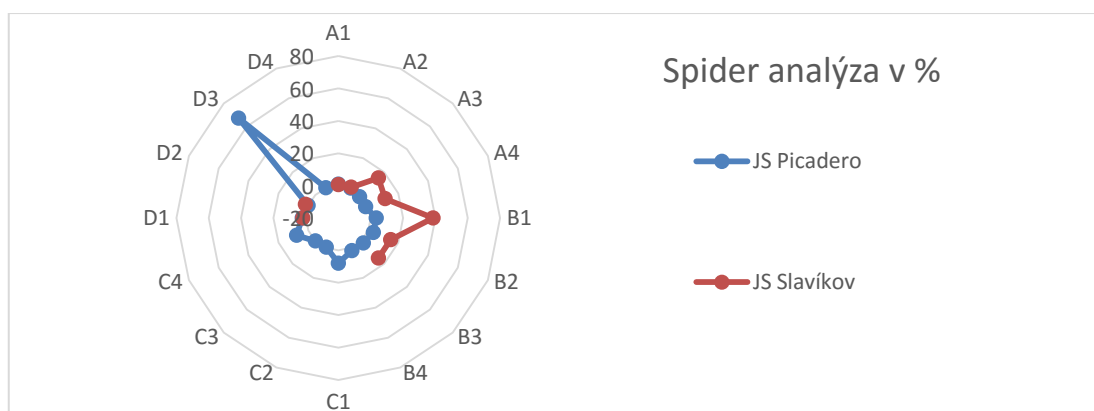
Kvadrant D ukazatele aktivity

Stáj Picadero – (D1) Obrat celkových aktiv 2,3%, (D2) Obrat stálých aktiv 0,23 % (D3)

Obrat oběžných aktiv 67,2% (D4) Obrat cizího kapitálu 0,21 %

Stáj Slavíkov – (D1) Obrat celkových aktiv 2 %, (D2) Obrat stálých aktiv 2,04%

Graf 1 - Spider analýza

Zdroj - vlastní zpracování

4.2.1.4 SWOT analýza

Jednotlivé části analýzy jsou shrnuté a jasně definované v tabulce č. 4. Při rozebrání jednotlivých kvadrantů matice jsou blíže identifikovány a hodnoceny silné a slabé stránky organizace nebo jejích oblastí a příležitosti a hrozby z vnějšího prostředí. Následně je navrženo jak s nalezenými podmínkami a problémy naložit a je provedeno navržení zlepšení.

Mezi **slabé stránky** jezdecké stáje Picadero se jeví hlavně omezená velikost areálu a tedy možnost expandovat a rozvíjet se. Nachází se ve vesnici Koleč, z jedné strany areál obklopuje trať a z druhé strany jsou domy z vesnice. Areál je tak ze všech stran obklopen a nemá kde se dále rozšiřovat a budovat nové zázemí. Jako jediná možnost se jeví pozemek vyznačený na obrázku č. 1, zde je možnost výběhu a po vykácení stromů a keřů možnost

venkovních boxu, hlavním faktorem, který je tu v budování boxu nepřehlédnutelný je hlučnost vlaku od sousedící tratě a je zde na zvážení, jestli by to pro koně bylo únosné. Majitelé stáje však neplánují tuto výstavbu a pozemek bude používán jako výběh.

Obrázek 1 – Jezdecký areál Picadero

Zdroj – vlastní zpracování

Další slabostí stáje je absence jezdeckého oddílu a tedy uzavření areálu před veřejností. Areál je tak čistě používán jen majiteli stáje a majiteli koní, kteří si pronajímají boxy. Také zde není dostatečné místo a zázemí pro uspořádání jezdeckých závodů. Poslední zmiňovanou slabostí areálu může být zaměření na jednu disciplínu, konkrétně drezúru. Zde to záleží na úhlu pohledu, jelikož specializace může být i ku prospěchu. Samozřejmě je tu i možnost parkurového zázemí, které využívají někteří majitelé ustájených koní, ale možnost trenérů je omezena.

Silné stránky areálu jsou zastoupeny především jedním hlavním faktorem. Modernost a vybavenost stáje je hlavní předností, která ji odlišuje od ostatních stájí v České republice. Splňuje většinu požadovaných podmínek, které vyžadují dnešní majitelé koní a představuje tak příjemné a uhlazené místo, kde se majitelé mají možnost setkávat a pracovat se svými koňmi. Profesionální přístup, jak ze strany vlastníků areálu tak i ošetřovatelů je klíčový pro boj z konkurenčními stájemi v okolí Prahy, které se také stávají moderními a stejně dobře vybavenými. Stáj Picadero disponuje i velkými možnostmi vyjížděk v lesích. To přispívá spolu s rodinnou atmosférou areálu k dobrému pocitu i pro majitele koní, kteří nemají sportovní ambice a vlastní koně pro radost a jezdí rekreačně. Mezi **příležitostmi** může být zařazeno příježd'ování a trénink klientských koní. Momentálně je takto ve výcviku jeden klientský kůň. Dále sousední stáje, které nevlastní krytou halu mají možnost si pronajmout za poplatek halu stáje Picadero s.r.o.. A samozřejmě lze navrhnout vytvoření jezdeckého oddílu pro veřejnost.

Hrozbami pro areál je vysoká cena ustájení. Je to sice odpovídající ekvivalent k vybavení a prostředí stáje avšak pro některé majitelé koní je to stále cena, která je neúnosná. Stáj je přesto plně obsazená a je evidentní, že zatím tato hrozba není příliš aktuální. Musely by i ostatní konkurenční stáje, které jsou na stejné úrovni vybavenosti, přijít s rapidním zlevněním, které by podmínilo přesun klientů stáje Picadero do nových stájí. Stáj je financována hlavně z vlastních a rodinných zdrojů a zatím se jeví účetně jako ztrátová kvůli počátečním investicím, které se nyní bude stáj snažit splatit a zajistit si tak soběstačnost.

Tabulka 4 - Rozšířená matice SWOT

SWOT analýza	SLABÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none"> - omezená velikost areálu - absence jezdeckého oddílu - vlastní koně zabírají boxy k pronájmu - nelze pořádat veřejné akce - žádný marketing - zaměření na jednu disciplínu - drezuru 	SILNÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none"> - modernost stáje - krytá hala - boxy s paddoky - rodinná atmosféra - členitý terén a lesy pro vyjížďky - dobrá dostupnost z Prahy a Kladna - zkušenosti ošetřovatelé a jezdci 	
	PŘÍLEŽITOSTI <ul style="list-style-type: none"> - zvýšený zájem lidí o jezdeckví - majitelé koní již požadují nadstandartní vybavení stáje - pronájem haly externím jezdcům a trenérům - příježd'ování, výcvik klientských koní 	HLEDANÍ <ul style="list-style-type: none"> - prodej dvou svých koní - nový levnější dodavatele materiálu v podobě sena a slámy - zlepšit povědomí o stáji mezi veřejností - nabízet jízdy pro veřejnost a nabídnout vyjížďky po okolí - uspořádat veřejné tréninky pro externí jezdce (pozvat si trenéra) 	VYUŽITÍ <ul style="list-style-type: none"> - k propagaci stáje použít sociální média a slevové portály - nabídka ustájení pro dva volné boxy - ekonomické použití podestýlky - rekvalifikace zaměstnanců školení a kurzy a tak získat nové zkušenosti a dovednosti
	HROZBY <ul style="list-style-type: none"> - v okolí Prahy je hustá síť jezdeckých areálů – silná konkurence - vysoká cena ustájení - stáj se momentálně pohybuje ve ztrátě 	VYHÝBÁNÍ <ul style="list-style-type: none"> - stanovat si jasné cíle a strategický plán - zvážit rizika při rozšiřování nabízených služeb 	KONFRONTACE <ul style="list-style-type: none"> - investovat spíše do svých zaměstnanců – ošetřovatelů a nabídnout tak lepší péči o koně než konkurenční stáje - profesionální přístup - lepší propagace - sportovní výsledky

Zdroj - vlastní zpracování

4.3 Chov koní v praxi

V teoretické části bylo nastíněno, jak probíhá cyklus připouštění, možnosti jakým způsobem lze klisny připouštět a proběhlo seznámení s hlavními připouštějícími stanicemi v ČR. V praktické části je zacíleno na demonstraci nákladů na připouštění z pohledu majitele jedné klisny. Nevlastní svou stáj a nemá oprávnění k veterinárním a podkovářským úkonům. Tento případ a s ním spojené náklady byly sledovány u mé klisny a tak představují reálné hodnoty sledované za 18 měsíců, tedy od připouštění klisny až do odstavu hříběte. Náklady reprezentují konkrétní případ a mohou se individuálně lišit mezi jednotlivými případy u ostatních chovatelů. Hřebec byl vybrán ze stanice ERC, s. r. o. (Mětice), konkrétně RUSSEL II (HOLST), který v roce 2014 připouští inseminačně v rámci PK CS. Klisna CZEREDA (POL) musela být zapsána do stejné PK tedy PK CS, to vedlo k dalším nákladům. První připouštění proběhlo v dubnu 2014, ale k zabřeznutí klisny došlo až při druhé říji v květnu 2014. Hříbě se narodilo 5. 4. 2015 a nese jméno RUBY JAY (CS). Klisna s hříbětem byla chována ve stáji v Praze a později na období září a listopad byly převezeny na pastviny, kde hříbě bylo odstaveno a zůstalo ve stádě s dalšími odstavčaty, klisna byla navracena v listopadu zpět do Prahy.

Tabulka 5- kalkulace nákladů na hříbě

Popis	Cena	Popis	Cena
vitamíny Repro pro klisnu	990	kontrola březosti ve 4. měsíci	600
návštěva inseminátora	850	očkování Herpes (5.měsíc)	500
sperma č.1 + poplatek A	3025	očkování Herpes (7.měsíc)	500
provedení inseminace	1300	očkování Herpes (9.měsíc)	500
kontrola inseminátorem	800	očkování obrna hříbě	900
sperma č.2	605	hříběcí ohlávka	99
provedení inseminace	800	odčervení 2 x 600,-	1200
zapsání kobyly do PK inspektorem	2700	strouhání hříbě 2x	600
kontrola inseminátorem	800	odčervení 2 x (panacur)	500
sperma č.3	605	ohlávka nová	100
provedení inseminace	650	strouhání hříbě	300
sperma č.4	605	strouhání hříbě	300
provedení inseminace	800	ohlávka nová (větší velikost)	150
vrácení obalu na sperma 4x101,-	404	zápis hříběte do PK + čipování	1200
kontrola inseminátorem - zjištění	500	ustájení hříběte (4x500= květen-srpen)	2000
poplatek za zapsání kobyly na ÚEK	605	primovakcinace září	300
kontrola březosti	500	strouhání	300
poplatek B	12100	ustájení pastviny 1500/měs. (Září-listp.)	3000
výpis z PK CS (kobyly)	270	Cena celkem	41 958

Zdroj - vlastní zpracování

4.4 Dotazníkový průzkum – Výdaje v jezdeckví a vybavení stájí

Cílem dotazníků bylo zjistit jaká je vybavenost stájí v ČR a kolik jsou ochotni majitelé koní nebo rekreační jezdci utratit za vybavení pro koně, jezdce či jezdecké hodiny v případě, že nevlastní svého koně a dochází do jezdeckých klubů. Pro průzkum byl použit elektronický dotazník, který byl vytvořen na portálu vyplnto.cz. Grafy z odpovědí jsou použity přímo z vyplnto.cz.

1) Věnujete se jezdeckému sportu?

Otázka měla za úkol rozdělit respondenty, kteří se věnují jezdeckví a poskytují pro tento průzkum cenné informace, a kteří mohli pokračovat dále v průzkumu a na ty kteří chtěli vyplnit dotazník, ale neměli k tomuto tématu vztah a tak by byly jejich výpovědi bezcenné. To vedlo k ukončení jejich možnosti vyplnit dotazník.

Graf 2- Věnujete se jezdeckému sportu?

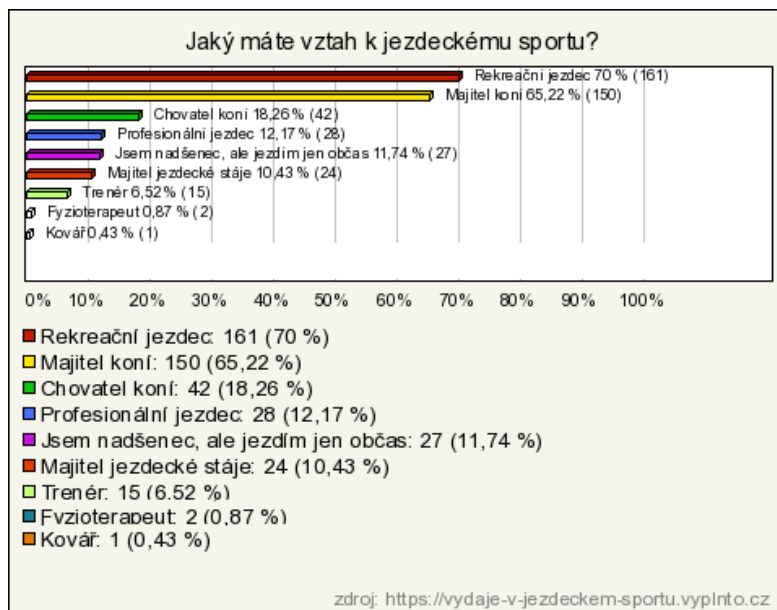

Po přepočítání bylo z celkových 261 respondentů, jen 199 relevantních, kteří mohli pokračovat ve vyplňování.

2) Jaký máte vztah k jezdeckému sportu?

Zde bylo prozkoumáno, jak se dělí respondenti z hlediska úlohy, kterou v jezdeckém sportu zastupují. Respondenti mohli označit více odpovědí.

Graf 3–Vztah k jezdeckému sportu

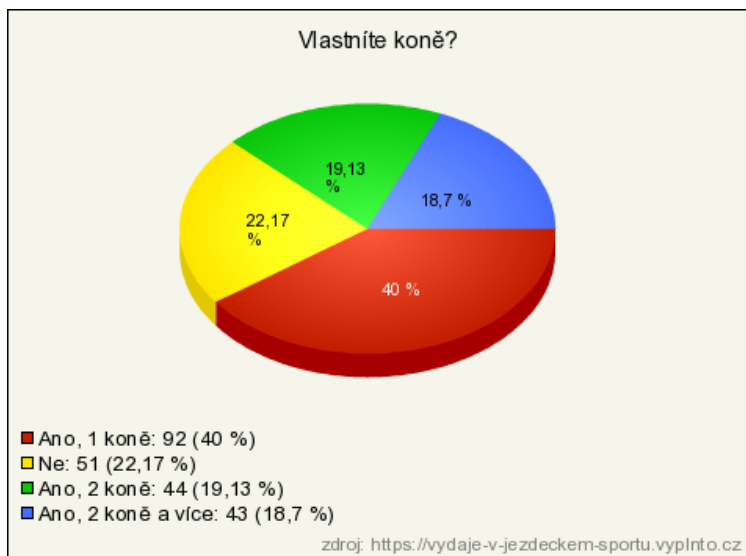

Zjištění přineslo téměř vyrovnaný poměr mezi rekreačními jezdci a majiteli koní. Lze tedy podotknout, že každý druhý jezdec má svého koně. Avšak stále víc jak polovina respondentů dochází do jezdeckých oddílů. Zajímavostí se může brát nízká specializace dotazovaných v oblasti zdravotní péče o koně s výsledkem pouze jednoho kováře a dvěma fyzioterapeuty. Přičemž fyzioterapeuti zažívají velký nárůst poptávky po jejich službách.

3) Vlastníte koně?

Tato otázka rozdělovala respondenty na vlastníky koní a na jezdce, kteří představují samostatnou skupinu lidí, kteří většinou jezdí v oddílech či si pronajímají koně. U vlastníků koní otázka sleduje zajímavost v počtu vlastněných koní, nejčastěji mají 1 koně (40%).

Graf 4- Vlastníte koně?

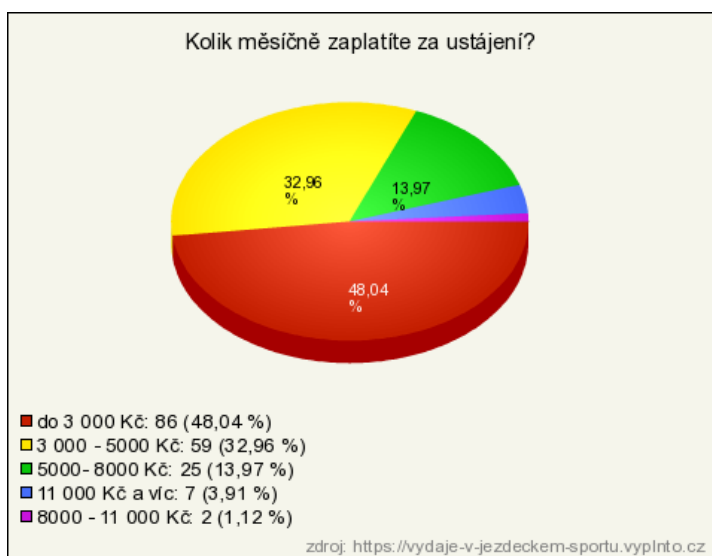
Skupina lidí co nevlastní koně (22,17%), měla jiné otázky týkající se místa, kde jezdí, jak často a kolik případně platí za jezdecké lekce. Zde bylo zjištěno, že nejčastěji dochází do oddílu, dále ke známým do stáje a často si také lidé koně pronajímají za určitý poplatek často zvolený jako příspěvek na ustájení. Procentuální rozdíl byl minimální a tak se staly odpovědi vyrovnané. Otázka jak často jezdí, vyobrazila fakt, že nejčastěji jezdí 1 týdně 31,37 % jezdců, avšak hned vzápětí to bylo 2 a 3 týdně. Další nejsilnější variantou se stala odpověď 1-2 měsíčně, kde se jedná hlavně o sporadické rekreační ježdění.

Kolik platí za jezdecké hodiny, zobrazuje poslední otázka této skupiny respondentů. Nejčastěji platí do 300 Kč a to 43,14 % respondentů. Dále 27,45 % respondentů platí do 500 Kč nebo neplatí jezdci nic a jezdecké hodiny si odpracují. Práce se skládá z péčí o koně a většinou se týká vykydání a vyvezení hnoje z boxů, navezení nové podestýlky a sena, vyčistění koně a nakrmení. Kde není napáječka, musí se zajistit dostatek vody.

4) Kolik měsíčně zaplatíte za ustájení?

Pro respondenty co vlastní koně, přešla otázka odkázala na skupinu otázek, které sledují, kde mají koně ustájené a ekonomický aspekt ustájení. U otázky, kde mají koně ustájené, mohli zaškrtnout více odpovědí a součet odpovědí činí 105%. 48% vlastníků koní má koně ustájené u majitelů stáje a platí jim poplatek za ustájení, 32% vlastníků koní má vlastní stáj a 21 % využívá ustájení na pastvinách, kde také platí poplatek. Kolik zaplatí za ustájení je ukázáno v následujícím grafu.

Graf 5– Poplatek za ustájení

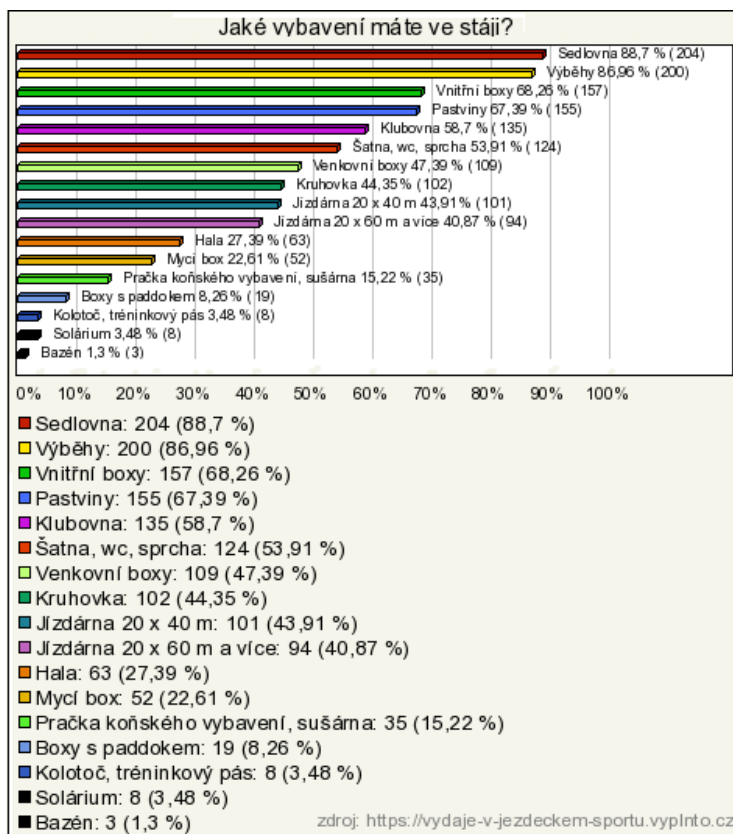

Poplatek za ustájení koní do 3000 Kč je nejčastější částkou zvolenou respondenty. Tato částka se týká pastevních ustájení nebo vesnických stájí, které nemají moderní vybavení. Ustájení kategorie do 5000 Kč je nejčastěji ve stájích v blízkosti větších měst, které mají už modernější vybavení a prostředí. Kategorie ustájení za 5 – 8 tis. nalezneme ve stájích ve velkých městech s velmi dobrým zázemím, včetně hal, velkých jízdáren s kvalitním povrchem a příjemným prostředím stájí a boxů. Ceny od 8 000 Kč více platí respondenti za nadstandardní zázemí ve velmi dobré lokalitě především v okolí Prahy. V areálech se nachází vybavení v podobě solárií, kolotočů a dalších vymožeností.

5) Jaké vybavení máte ve stáji?

Tato otázka má spojitost s tématem “stáj 21. století“, které je rozebíráno v teoretické části. Má za úkol spolu s následující otázkou – co ve stáji lidem chybí vyobrazit, jak jsou stáje v ČR vybaveny, o co dalšího mají lidé zájem a co by uvítali nového ve svých stájích.

Graf 6 - Vybavení ve stáji

Nejčastějším vybavením stáje je sedlovna a výběhy s četností více jak 85 %. Vybavení pro jezdce typu klubovna, šatna společně se sprchou a WC jsou zastoupeny více jak 50 % a lze vyčíst, že většina jezdců již požaduje komfortní zázemí i pro sebe. Vnitřní boxy jsou častějším typem ustájení a vede nad venkovními o 20,87 %. Avšak je na místě podotknout, že většina stájí nabízí obě varianty. Boxy s paddokem jsou zastoupeny jen z 8,26%, ale tento typ je určitý luxus, který teprve nabývá na trendu v ČR. Vybavení pro výcvik koně v podobě jízdáren, hal, kruhovek a kolotočů je zastoupeno následovně: Jízdárny byly rozděleny do dvou kategorií podle velikosti. Překvapivě jsou obě velikosti

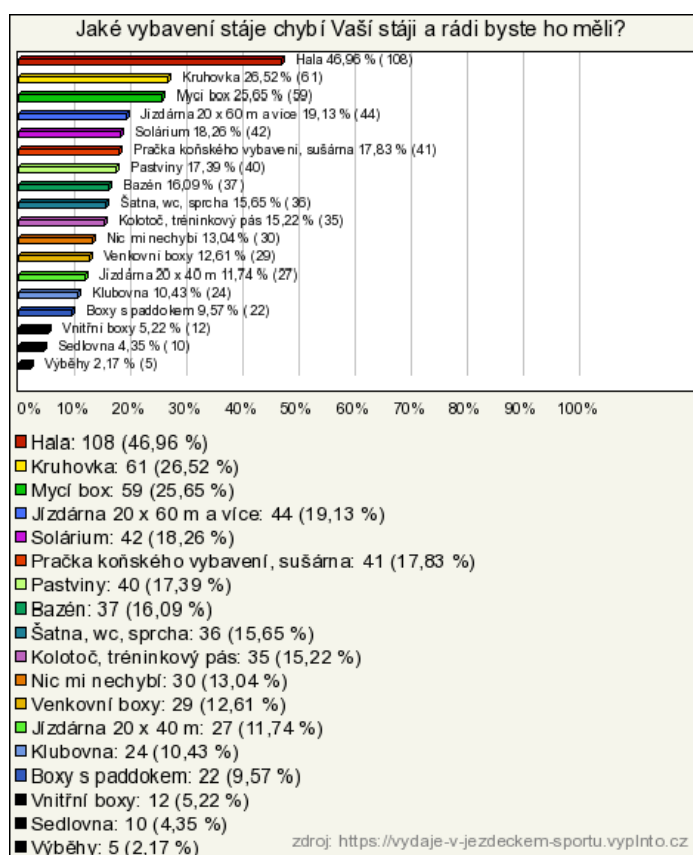
zastoupeny téměř stejně, každá kolem 40%. Celkově má jízdárnu 84,78% stájí a lze tedy usoudit, že je dnes již nutností. Kruhovku má 44,35 % stájí a používají ji hlavně stáje s výcvikem mladých koní a jezdců. Kolotoč či tréninkový pás má dnes jen 3,48 % stájí, z čehož vyplývá, že se jedná o luxusní vybavení. Na to navazuje nadstandardní vybavení ve formě solária, bazénů a pračky koňského vybavení, to nepřesahuje více jak 16%. Posledním sledovaným vybavením je mycí box, který je zastoupen v 22,61% stájí.

Ze zjištění plyne, že nejčastěji se vyskytuje jezdecká stáj obsahující vybavení v podobě jízdárny, kruhovky, vnitřních a venkovních boxů, s výběhy či pastvinami, sedlovnou, klubovnou a WC. Další vybavení je nalezeno již v modernějších a taky cenově dražších stájích, kterých je méně. Většinou jsou to areály s větším počtem koní a v dobré lokalitě.

6) Jaké vybavení ve své stáji postrádáte?

Zde v grafu je vyobrazeno, o co mají respondenti zájem, a s čím by měla každá stáj počítat a zahrnout do svých plánů v rozvoji. Hlavní faktorem se stává hala, která již teď ovlivňuje mnoho jezdců a majitelů koní při výběru stáje. Další faktory zahrnují kruhovku, mycí box, velkou jízdárnu, solárium, pračku koňského vybavení, pastviny, bazén a kolotoč či trenažér. Tento souhrn vybavení mají především moderní stáje a tak se znovu potvrzuje poptávka českých majitelů koní a jezdců, kteří mají zájem o lepší zázemí. 13,04% respondentů je spokojeno s vybavením své stáje a nic jim nechybí.

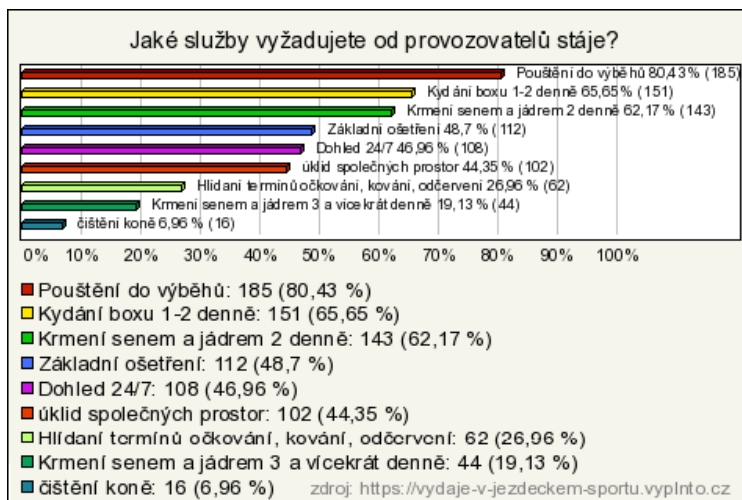
Graf 7 - Vybavení chybějící ve stáji

7) Dodatečné služby od provozovatelů stáje

Otázka se týká běžných činností okolo péče o koně. Některé činnosti dělá sám majitel a některé provozovatel stáje. Jsou to dodatečné služby ve smyslu, vodění koní do výběhu, krmení, čištění klientských koní, ošetřování při zdravotních potížích, dávání dek a ochranných pomůcek jako jsou chrániče nohou apod.

Graf 8 – Dodatečné služby

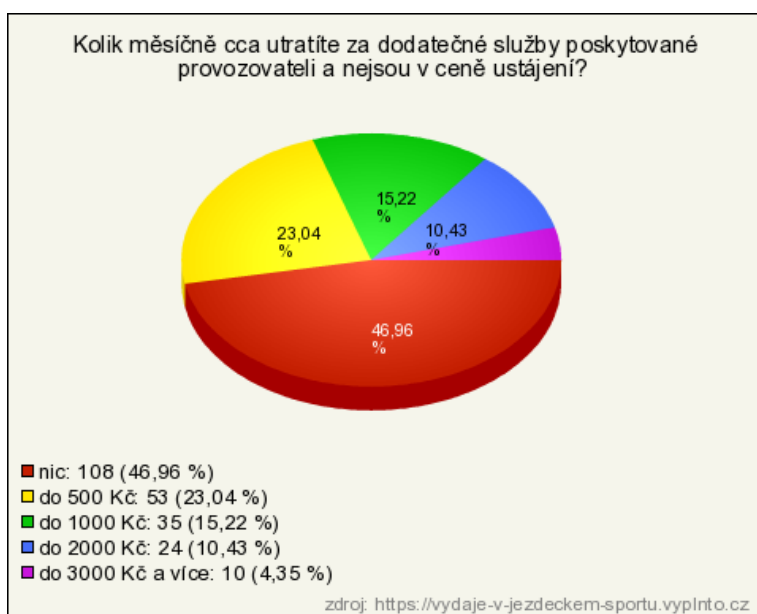

Zde respondenti jasně ukazují, jak je pro ně důležité, aby jejich koně chodili do výběhů. Dále jsou pro ně důležité uklizené boxy a krmení koní. Zde je zajímavé, že čeští majitelé koní stále preferují krmení dvakrát denně a přitom je nespočet studií, které jasně naznačují, že pro trávicí trakt koně je lepší rozdělit krmnou dávku a podávat ji třikrát až čtyřikrát denně. Čištění koně je nadstandardní služba, kterou majitelé nevyžadují a dělají ji sami.

8) Kolik měsíčně majitelé koní utratí za dodatečné služby od provozovatelů stáje

Otázka navazuje na předešlou a rozvíjí ji ohledně ceny. Většina stájí má tyto položky zahrnuté v ceně ustájení. Avšak některé si za tyto činnosti nechávají platit.

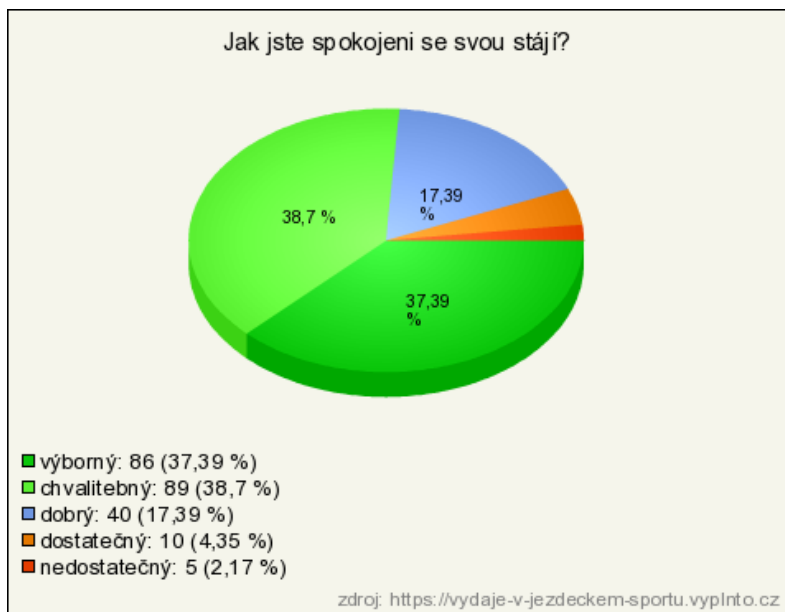
Graf 9- Poplatky za dodatečné služby

Stále převládá způsob zahrnutí všech služeb do paušálního měsíčního balíčku ustájení. Placení dodatečných služeb lze nalézt zpravidla ve větších areálech, kde si program majitel koně navolí individuálně. Nejčastěji respondenti zaplatí do 500 Kč.

9) Otázka sledující spokojenost respondentů se svou dosavadní stájí

Graf 10 - Spokojenost se svou stájí

38,7% respondentů je spokojeno se svojí stájí, ale mají drobnou výtku, takže zvolili známku chvalitebnou. 37,39% respondentů je spokojeno na výbornou. 2,17% respondentů si myslí, že jejich stáj je nedostatečná. Z toho vyplývá, že stáje se snaží rozvíjet a poskytovat co nejlepší služby a zajistit tak spokojenost svým klientům. Průzkum jasně ukazuje, že se to stájím daří zajistit a jsou zaznamenány pozitivní ohlasy.

10) Kolik přibližně zaplatí respondenti za vybavení pro jezdce za rok?

Graf 11 - Vybavení pro jezdce

Nejběžněji respondenti utratí za vybavení pro jezdce do 5000 Kč. Tento fakt je nepříliš příznivý pro prodejce jezdeckého vybavení. Na druhou stranu je vidět, že lidé raději koupí kvalitnější výrobky, které vydrží více sezón a nemusí být, tak často obměňovány. 21,74% respondentů utratí ročně do 10 000 Kč, což znamená, že i v jezdeckví se vyskytují módní trendy. Zpravidla jsou dvě kolekce ročně na letní a zimní sezónu. Tento druh módního nakupování se týká poslední kategorie, kdy jen 0,87%, což jsou v absolutním vyjádření dva respondenti, kteří utratí 100 tis. Kč a více.

11) Kolik přibližně zaplatíte respondenti za vybavení pro koně za rok?

Graf 12 - Vybavení pro koně

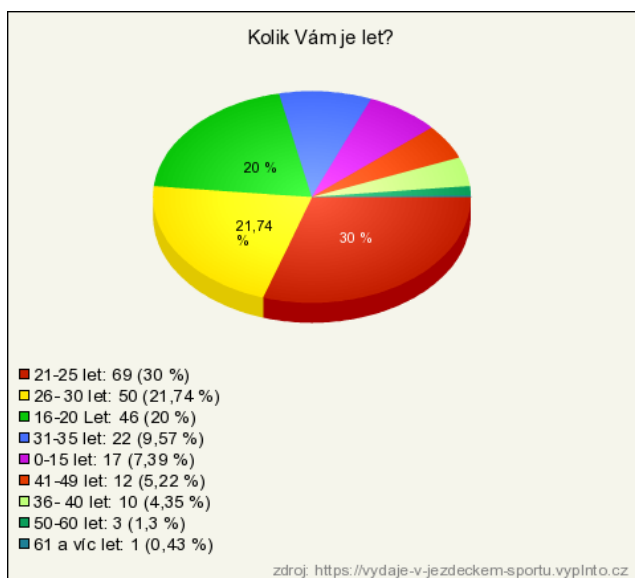
Výdaje týkající se vybavení koně jsou zpravidla větší. Koně často svoje vybavení ničí a obecně dostává větší zátěž než vybavení jezdecké. Avšak stále nejvíce respondentů 33,48 % utratí za rok do pěti tisíc. Záleží, jak často vybavení majitelé koní obměňují. I zde udává móda a technologie nové možnosti a majitelé koní jsou často ochotni zaplatit více za své koně než za sebe. To je zřejmé z grafu, kdy jsou zastoupené vyšší částky útraty než v předchozí otázce týkající se jezdeckého vybavení.

12) Pohlaví respondentů

Z celkového počtu respondentů je 99,57% žen. Jen jeden muž vyplnil tento dotazník. Ženy bývají ochotnější projít dotazníkovým šetření než muži.

13) Věková struktura respondentů

Graf 13 - Věková struktura

Nejčastěji odpovídali lidé ve věku 21-25 let a 26-30 let. Zjištění ukazuje mladší generaci jako ochotnější v zapojení do průzkumů a také se častěji pohybují na internetu a sociálních sítích a hlavně jsou to skupiny, které jsou v aktivním věku a aktuálně se věnují jezdeckví. Z grafu však vyplývá, že byly zastoupeny všechny věkové kategorie.

14) Zkušenosti respondentů s koňmi

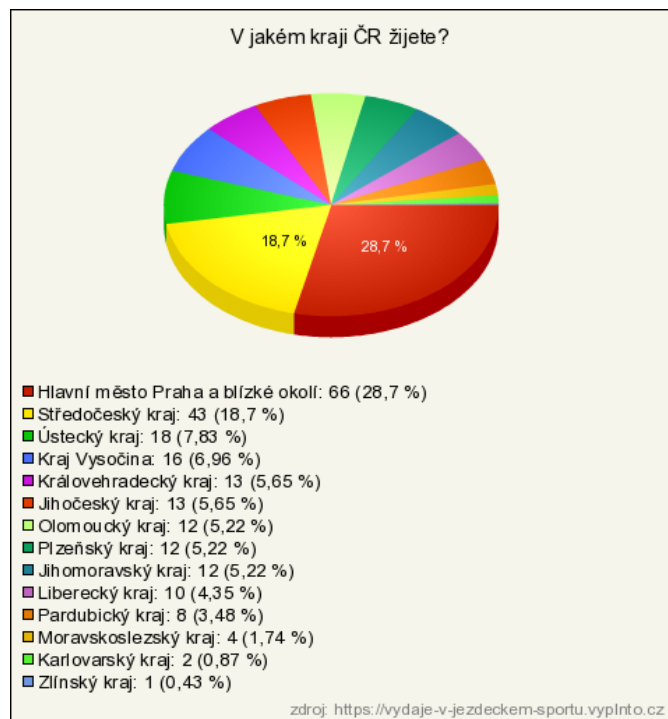
Graf 14 - Zkušenosti s koňmi

Nejčastěji jsou respondenti u koní 10 – 20 let. Tato skupina tvoří téměř polovinu respondentů, tedy 45,65 %. Toto zjištění lze vztáhnout k předchozí otázce, která měla největší zastoupení ve věku 21 – 30 let. Mnoho lidí začíná v dětství jezdit na koních a tato záliba jim zůstává po celý život. Lidé většinou nezačínají s jízdou na koni ve vyšším věku, protože často mají respekt a obavy z bezpečnosti kolem koní.

15) Kraj kde se respondenti nachází

Graf 15 - Geografická segmentace respondentů

Velmi pozitivním zjištěním se jeví fakt, že respondenti pochází z různých krajů ČR. Toho bylo dosaženo díky elektronické podobě dotazníku. Každý kraj má alespoň jednoho zástupce, nejvíce respondentů pochází z Prahy a jejího blízkého okolí a naopak Zlínský kraj má jen jednoho zástupce. Lidé spojení s jezdeckým z oblasti hlavního města jsou zvyklí v zapojování se do průzkumu a více se vyskytují na internetu, nejčastěji přes sociální sítě.

5 Zhodnocení výsledků

Jezdecká stáj Picadero s.r.o. je malá moderně vybavená jezdecká stáj. Na úkor moderního vybavení je stáj ztrátová a je financována z cizího kapitálu, rodinných financí.

Tabulka 6 – Výsledky hospodaření za účetní období

VH za účetní období v tis. Kč	2014	2013	2012	2011	2010
	-216	-289	-675	-1452	-35

Zdroj - vlastní zpracování

Tabulka č. 5 ukazuje Výsledky hospodaření za účetní období od založení společnosti v roce 2010 až do roku 2014. V roce 2011 je zaznamenána největší ztráta a to -1452, v tomto roce byl využit bankovní úvěr na 124 tis. korun, který byl splacen následující rok. Od roku 2012 se ztráta snižuje. Za zlepšením ekonomiky stojí plné obsazení boxů, což v předchozích letech nebylo. Dalším ekonomickým přispěním je snížení nákladů za pomoci tepelného čerpadla a lepší nakládání s podestýlkou a tedy snížení spotřeby. V roce 2014 je vyčíslena ztráta z minulých let na 2451 tis. Kč a dlouhodobé závazky na 31 177 tis. korun. Dlouhodobé závazky jsou vztaženy k cizímu kapitálu, většinou jako závazky ke společníkovi v podobě rodinných financí. Míra celkové zadluženosti by měla být maximálně 35 %, podle někoho až 50 %, což stáj Picadero značně převyšuje svými 106 % a -15,83krát převyšuje cizí kapitál velikost vlastního kapitálu.

Pomocí spider analýzy jsou souhrnně ukázány vybrané poměrové ukazatele. Pro vyhodnocení stáje byla přidána stáj Slavíkov pro komparaci. Jelikož analýza stáje Slavíkov není úplná, slouží pouze jako orientační. Avšak jelikož je Stáj Slavíkov v kladném výsledku hospodaření a je soběstačná, lze ji vnímat kladně jako cíl pro stáj Picadero.

Stáj Picadero zaznamenává jedinou kladnou rentabilitu a to vlastního kapitálu 11,56%. Ostatní rentability jsou záporné oproti stáji Slavíkov. Likvidita (běžná) ukázala, že 1,- Kč krátkodobých závazků je pokryta 0,451- Kč celkových oběžných aktiv. Tato hodnota není úplně optimální, doporučená hodnota je 1,5 - 2,5. Peněžní (hotovostní) likvidita udává schopnost zaplatit své krátkodobé závazky ihned. Tato hodnota je v doporučeném rozmezí (0,2 - 0,5). Toto stáj splňuje díky 55 tis. Kč v pokladně a na běžném účtu.

Obrat oběžných aktiv vyjadřuje počet obrátek oběžného majetku za jeden rok, nebo lze také říci, že vyprodukuje 1 Kč vázaná v oběžných aktivech 8,950 Kč tržeb. Tato

hodnota je výrazně vytyčena na grafu spider analýzy. Doba obratu pohledávek je 18,57 dní. Doporučená hodnota je pod 50 dní, což 18,57 dní splňuje a můžeme jej hodnotit kladně. Pohledávky se týkají hlavně ustájení klientských koní. Doba, za kterou je schopna stáj uhradit své závazky je 90,43 dní. Tato hodnota je příznivější pro analyzovanou stáj, avšak pro věřitele není zcela optimální a mohl by to být problém při získání důvěry a navázání obchodního vztahu.

0,807 Kč celkových nákladů bylo vynaloženo na 1 Kč výnosů. Ukazatel nákladovosti je hodnocen kladně a nadále je doporučováno nákladovost snižovat. Za kladným ukazatelem nákladovosti stojí především materiálová spotřeba, která je jen 1998 Kč měsíčně na jednoho koně. Náklady na zaměstnance jsou poměrně vysoké a je doporučováno snížit počet na jednoho zaměstnance. Ve stáji je ustájeno 15 koní, což lze zajistit jedním zaměstnancem na plný úvazek. Náklady na energii a opravy jsou zahrnuty celkově do výkonové spotřeby, která činí 706 tis. Kč. Výkony jsou vyčísleny na 895 tis. Kč a přidaná hodnota je 189 tis. Kč. V analýze poměrových ukazatelů je nakládáno s výnosy 904 tis. Kč a náklady 1120 tis. Kč.

Hlavním problémem a úskalím bylo pro analýzu použití zjednodušené rozvahy a zjednodušeného výkazu zisků a ztrát obsahující jen základní položky. Proto je doporučeno, aby stáj používala účetní výkazy v plném rozsahu pro zjištění detailnějšího rozdělení zúčtovacích položek a tedy kvalitnější finanční analýzy.

SWOT analýza přinesla souhrnný obraz o stáji Picadero a byly nalezeny strategie pro optimalizaci stáje. Vzhledem k limitovaným pozemkům je rozšíření areálu téměř nemožné. Je na místě dále snižovat materiální náklady na provoz stáje, ale především náklady na zaměstnance. Hlavním příjmem bylo, je a bude pronajímání boxů, kterých je omezené množství, konkrétně patnáct. Stáj plánuje prodej dvou svých koní a následné pronajmutí těchto boxů. Tím se sníží poměr mezi vlastními a klientskými koňmi a zvýší se tržby, ale pak bude očekávaný neměnný výnos z tohoto podnikání. Zisk lze zvýšit jen založením jezdeckého oddílu či tréninkem klientů a jejich koní a pronájmem kryté haly. U pronájmu haly je doporučeno použít lepší propagaci a uspořádání veřejných tréninků a jednodenních soustředění s vlastním či externím trenérem, jak s drezurním tak parkurovým zaměřením.

Návrh optimalizace:

Prodej dvou koní zajistí jednorázové zvýšení výnosů, které přispějí ke snížení ztráty. Koně jsou kvalitní, očekávaný výnos za každého je 250 tis. korun. Při snížení nákladů na zaměstnance pro propuštění jednoho z nich klesnou osobní náklady přibližně na 182 tis. Kč. Jestliže zůstanou ostatní náklady (energie, PHM, opravy, atd.) přibližně stejné za 397 tis. Kč spolu s materiálovými náklady za 360 tis. Kč, činní celkové náklady 939 tis. Kč. Po odečtení 2 boxů, které budou stále obsazeny vlastními koňmi (ustájení v obyčejných boxech) dostáváme v tabulce č. 6 souhrnný přehled měsíčního zisků z jednotlivých druhů boxů.

Tabulka 7 - budoucí příjmy z ustájení

Rozpočet na jednoho klientského koně/ měs.	Počet	Náklady	Výnosy z boxu	Zisk na box	Zisk celkem
Boxy s paddoky	8	5214	8700	3486	27888
Boxy s dvorkem	3	5214	7700	2486	7458
Boxy	2	5214	6700	1486	2972

Zdroj - vlastní zpracování

Měsíční zisk za ustájení klientských koní činí 38 318 Kč po přepočtu za rok 459 816 Kč. Dalším příjmem je příjezdování klientských koní, což je momentálně 1 kůň za 4 500 Kč. Závisí na poptávce klientů po této službě a nedá se přesně odhadnout navýšení či snížení, zatím se tedy počítá s jedním koněm s ročním výnosem 54 tis. Kč.

Zakládat přímo oddíl se svými 2 koňmi je nereálné. Navíc se koně používají pro sportovní využití a nejsou zcela vhodné na jízdu pro veřejnost, ale určitě se dají využít v menším rozsahu, spíše sporadicky na pronájem veřejnosti pro vyjížděky v okolí nebo tréninky na jízdárně. Poptávku nebude těžké naplnit vzhledem k počtu koní. Cenu lze odhadnout na 500 Kč/h a 10 jízd měsíčně zajistí roční výnos 60 tis. Kč.

Pronájem haly má potenciál pro veřejné tréninky, jak zajištěním vlastního trenéra, tak externího. Zájem by měl být zajištěn okolními stájemi bez hal či lze nalákat na dobré jméno trenéra. Většinou je poplatek za halu 200 Kč/kůň. Poplatek za trénování náleží trenérovi, jestliže je trénování zajištěno stájí Picadero, tak je odhadnut na 400 Kč za trénink, v tomto případě se ale hala už neplatí. Měsíčně 5 dní veřejných tréninků drezúry pořádané stájí Picadero s účastí 6 koní, hypoteticky přinese 12 tis. Kč. Pronájem pro 5 tréninků s externím trenérem pak 6000 Kč. Celkové roční výnosy za halu činí 216 tis. Kč.

Roční zisk za zmiňované služby je odhadnuta na 790 tis. Kč. V roce 2014 je dohromady zjištěna ztráta 2 667 tis. Kč. V roce 2015 prodej koní za 500 tis. Kč a odhadnutá přidaná hodnota za 790 tis. Kč ztrátu sníží přibližně na 1 377 tis. Kč. Další roky za stejných podmínek mohou posunout stáj Picadero do kladných čísel. Tento zvrat by mohl nastat v roce 2017.

Chov koní v praxi sledoval 18 měsíců jeden konkrétní případ nákladů na reprodukci. V této problematice velmi záleží na podmínkách v jakých se chovatel pohybuje. Spoustu nákladů jde snížit, jestliže je chovatel majitelem stáji a vlastní více chovných klisen.

Konkrétní případ byl sledován u mé klisny, za kterou platím poplatek za ustájení v jedné stáji. Tímto je navýšena celková částka za odchov hříběte a činí 41 958 Kč. V inzerci jsou podobná hříbata prodávána za 35 tis. Kč od velkochovatelů. Je zřejmé, že se takto pořízení koně vlastním chovem nevyplatí a je doporučováno pro takového majitele koní, koně si koupit. Do tří let jsou náklady odhadnuty na 110 tis. Kč, přičemž za takové peníze lze koupit již koně se sportovní výkonností. Výhodné by to bylo za podmínky vlastnění klisny s velmi vysokou chovnou hodnotou.

Dotazníkové šetření přineslo pohled, jak lidé v České republice jsou ochotni utrácet v jezdeckém sportu. Největší zastoupení mají rekreační jezdci, kteří nejčastěji docházejí do jezdeckých oddílů 1 týdně a za hodiny platí 300 Kč. Jezdci utratí většinou za vybavení do 5 000 Kč za rok a majitelé koní zaplatí za vybavení pro koně také do 5000 Kč. Majitelé mají nejčastěji jednoho koně a platí ustájení do 3000 Kč. Ze zjištění se rýsuje nejčastěji vyskytující jezdecká stáj, disponující vybavením v podobě, jízdárny, kruhovky, vnitřních a venkovních boxů, výběhů či pastvin, sedlovny, klubovny a WC. Nejvíce je ve stájích postrádáno vybavení v podobě kryté haly, která již teď ovlivňuje mnoho jezdců a majitelů koní při výběru stáje. Další faktory zahrnují kruhovku, mycí box, velkou jízdárnu, solárium, pračku koňského vybavení, pastviny, bazén a kolotoč či trenažér. Nejvíce žádanou dodatečnou službou poskytovanou provozovatelem stáje je pouštění koní do výběhu a klienti za své služby už nic neplatí. Jsou zahrnuty v ceně ustájení. Nejčastěji byli respondenti spokojeni se svojí stájí, ale mají drobnou výtku, takže zvolili známku chvalitebnou. Na dotazník odpovídali hlavně ženy ve věku 21-25 let z Prahy a blízkého okolí s 10 – 20letou praxí u koní.

6 Závěr

Práce detailně identifikovala potřeby a požadavky koně a jeho chov v kapitole 3. Závěrem k výčtu nových technologií, lze říci, že každá stáj má jiné možnosti, do kterých zahrnujeme, jak situaci areálu, zda se jedná o projekt novostavby areálu či rekonstrukci statku, tak i finanční zázemí stáje. Každý majitel koně má při výběru stáje jiné nároky a také finanční limity. Proto je na každém, aby podle svého uvážení, co nejlépe vybral a tak poskytnul svému koni a sobě stáj na míru. Zde je hlavním faktorem, k čemu je kůň využíván. Zda je kůň využíván jen jako hobby kůň, či chovné klisny, kterým stačí pastevní odchov či malá rodinná stáj nebo sportovní kůň, který potřebuje již nadstandardní péči v podobě modernizovaného areálu.

Předmětem práce bylo zanalyzovat moderní areál založený v roce 2010 s rodinným zázemím. Jezdecká stáj Picadero s. r. o. zatím dosahuje celkové ztráty 2 667 tis. Kč na úkor velkých počátečních investic pro vybudování kvalitního zázemí, ale za provedených optimalizačních opatření v této práci, by mohla dojít k bodu zvratu již v roce 2017, díky prodeji dvou koní a pronájmu nově volných boxů, společně se snížením celkových nákladů na částku 939 tis. Kč a celkové vyprodukované přidané hodnotě 790 tis. Kč. Pro soběstačnost stáje je a bude hlavním příjmem pronájem boxů, kterých je omezené množství. Proto je z tohoto podnikání očekávaný zisk 459 816 Kč neměnný. Avšak za optimalizačních opatření v podobě příjezdůvání klientských koní, možnost jízdy pro veřejnost a pořádání tréninků, jak externím trenérem, tak trenérem ze stáje Picadero, lze zisk navýšit o 330 tis. Kč

Dalším přínosem práce je sledovaný případ odchovu hříběte u majitele jedné klisny, který přinesl zjištění prodražení, v tomto případě 6 958 Kč od tržní hodnoty podobných hříbat. Odchov hříbat má smysl ve specializovaných stájích a hřebčinech, kde jsou náklady rozloženy do většího počtu klisen a hříbat. Navíc jsou zde vyučeni pracovníci, kteří zajistí hladký průběh v celém průběhu reprodukce včetně zvolení správných jedinců dle plemenářských pravidel. Proto je doporučen nákup koně přes inzerát se zkušeným poradcem a veterinářem.

Nakonec skrz dotazníkové šetření byla zjištěná útrata jezdců a majitelů koní za rok. Přičemž jednotlivý majitelé koní zaplatí za koně nejčastěji včetně běžné veterinární péče (cca. 10 tis. Kč) asi 56 tis. Kč a rekreační jezdci nejčastěji zaplatí za ježdění na koni, jako svou volnočasovou aktivitu 34 tis. Kč ročně. Tyto částky jsou orientační, protože každý má

jiné možnosti. Hlavním faktorem je, pro jaký účel je kůň chován. Jestliže je používán k rekreaci, lze počítat se zjištěnou částkou roční útraty. Se sportovním využitím koně se částka může pohybovat ve statisících.

7 Seznam použitých zdrojů

Tištěné zdroje:

DOLEŽAL, Jan, MÁČHAL, Pavel, LACKO, Branislav. *Projektový management podle IPMA*. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada publishing a.s., 2012. 528 s. ISBN 9788024742755.

DUŠEK, Jaromír. *Chov koní v Československu*. 1. vyd. Ilustrace Jana Čapková. Praha: Brázda, 1992. 173 s. ISBN 802090168X.

GRASSEOVÁ, Monika, DUBEC, Radek, ŘEHÁK, David. *Analýza podniku v rukou manažera: 33 nejpoužívanějších metod strategického řízení*. 2. vyd. Brno: BizBooks, 2012. 325 s. ISBN 9788026500322.

KNÁPKOVÁ, Adriana, PAVELKOVÁ, Drahomíra. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 1. vyd. Praha: Grada publishing, a. s., 2013. 240 s. ISBN 978-80-247-4456-8

KRÁLOVÁ, Irena. *Finanční analýza: pro střední a vyšší hotelové školy*. 1. vyd. Praha: Fortuna. 2009. 128 s. ISBN 9788073730604.

MALLYA, Thaddeus. *Základy strategického řízení a rozhodování*. 1. vyd. Praha: Grada publishing, a.s., 2006. 252 s. ISBN 978-80-247-1911-5

PAALMAN, Anthony. *Skokové ježdění: výcvik koně a jezdce pro skokový sport, parkurové ježdění, stavba parkuru*. 2. vyd. Praha: Brázda, 2006. 359 s. ISBN 8020903488.

PILAŘOVÁ, Ivana, PILÁTOVÁ Jana. *Účetní závěrka, Základ daně, Finanční analýza*. 4.vyd. Praha: Vox, 2013. 200 s. ISBN 9788087480205

POLÁČKOVÁ, Jana. *Metodika kalkulací nákladů a výnosů v zemědělství*. Praha: Ústav zemědělské ekonomiky a informací, 2010. 78 s. ISBN 9788086671758.

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2. Aktualit. vyd. Praha: Grada publishing, a.s., 2008. 120s. ISBN 978-80-247-2481-2

TETTENBORN, Monika von. *Škola jezdeckví*. Dot. 1., čes. vyd. Praha: Svojtka & Co., 1999. 176 s. ISBN 807237222X.

VOGEL, Colin.. *Velká kniha péče o koně: [nenahraditelný praktický průvodce informující o všech pravidlech péče o koně]*. České vyd. 2., V Ottově nakl. 1. Překlad Eva Polenská, Petr Jahn, Tomáš Červenka. Praha: Cesty. 2003. 192s. ISBN 8071818100.

WHEELER, Eileen. *Horse stable and riding arena design*. 1st ed. Ames, Iowa: Blackwell Pub. 2006. 303s. ISBN 9780813828596.

Chov koní a jeho management v současných podmínkách: sborník příspěvků semináře KSZ pro chovatele a majitele koní v ČR, konaném [sic] 3.12.2010. 2010. Vyd. 1. V Praze: Česká zemědělská univerzita. ISBN 9788021321304.

Elektronické zdroje:

Asociace svazů chovatelů koní České republiky [online]. 2011. Dostupné z: <http://dev.aschk.cz/ceskomoravsky-belgicky-kun>

BARTOŠ, Zdeněk. 2015. *Desjoyaux bazény* [online]. Dostupné z: <http://www.bazenyzlin.cz/Plavecky-bazen-pro-kone--5-9.html>

Best-cover [online]. 2010. Dostupné z: <http://www.best-cover.cz/konsky-sport/kolotoce-pro-kone/>

Equiwell [online]. 2014. Dostupné z: <http://www.equiwell.cz/rehabilitacni-program>

ERC, s.r.o. [online]. 2015. Dostupné z: <http://www.muller-equine.cz/reprodukce-koni-1/technologie.htm>

Granofyt, s.r. o. 2015. [online]. Dostupné z: <http://www.granofyt.cz/podestylkaprokone.php>

KABZANOVÁ, Judita. 2009. *konicci.cz* [online]. Dostupné z: <http://www.konicci.cz/clanky/plemenitba-a-odchov-hribat-91/o-vlastnim-pripousteni-3548/>

KALIŠOVÁ, Simona. 2015. *www.imaturita.cz* [online]. Dostupné z: <http://www.imaturita.cz/maturitni-otazky/ucetnictvi/rozhoda-jako-soupis-majetku-ucetni-jednotky/411/>

KONEČNÁ, Jana. 2013. <http://www.jakpodnikat.cz/> [online]. Dostupné z: <http://www.jakpodnikat.cz/zasoby.php>

Podnikator.cz [online]. 2015. Dostupné z: <http://www.podnikator.cz/provoz-firmy/ucetnictvi-a-dane/danova-evidence/n:17302/Kratkodoby-financni-majetek>

Stáj Mustang s.r.o. [online]. 2015. Dostupné z: <http://www.staj-mustang.cz/>

Zemský hřebčinec Písek [online]. 2015. Dostupné z: <http://www.zemskyhrebcecpisek.cz/>

Zemský hřebčinec Tlumačov [online]. 2015. Dostupné z :
<http://www.hrebcectlumacov.wz.cz/>

Další zdroje:

MALÁ, Renata, *O pořizování koní*, rozhovor s chovatelem koní. Praha. 10.11.2015.

NOVOTNÁ, Nikol. *Ekonomika chovu koní ve vybrané stáji*. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, Katedra ekonomiky, 2014. 58 s. Vedoucí bakalářské práce Maier, Tomáš, Ing., Ph. D.

8 Přílohy

Příloha A Dotazník – Výdaje a vybavení v jezdeckém sportu

Příloha B Rozvahy a výkazy zisku a ztrát stáje Picadero, spol. s. r. o.

1. Věnujete se jezdeckému sportu?

- a) Ano b) Ne

2. Jaký máte vztah k jezdeckému sportu?

a) Jsem nadšenec, ale jezdím jen občas	f) Rekreační jezdec
b) Profesionální jezdec	g) Majitel koní
c) Chovatel koní	h) Majitel jezdecké stáje
d) Trenér	ch) Kovář
e) Veterinář	i) Fyzioterapeut

3. Vlastníte koně?

a) ano, 1 koně	c) ano, 2 koně a více
b) 2 koně	d) ne

**Pokud vlastníte koně přejděte k otázce č. 7, pokud ne vyplňte otázky č. 4-6 a pokračujte otázkou č. 9*

4. Kam docházíte na ježdění?

a) Jezdecký oddíl	c) Jen nárazově na akcích
b) U známých ve stáji	d) Pronajímám si koně ve stáji

5. Jak pravidelně docházíte na jezdecké hodiny?

a) 1 týdně	d) 1 - 2 měsíčně
b) 2 týdně	e) každý den (s občasnou výjimkou)
c) 3 týdně	f) 4-5 týdně

6. Kolik zaplatíte za jezdeckou hodinu?

- a) do 300 Kč
- b) do 500 Kč
- c) do 1000 Kč
- d) nad 1000 Kč
- e) Vlastní odpověď

7. Kde máte koně ustájené?

- a) pronajímám si box
- b) vlastní stáj
- c) pastviny, platím poplatek

8. Kolik měsíčně zaplatíte za ustájení?

- a) do 3 000 Kč
- b) 3 000 - 5000 Kč
- c) 5000- 800 Kč
- d) 8000 - 11 000 Kč
- e) 11 000 Kč a víc

9. Jaké vybavení máte ve stáji?

- a) Vnitřní boxy
- b) Venkovní boxy
- c) Boxy s paddokem
- d) Hala
- e) Kolotoč, tréninkový pás
- f) Kruhovka
- g) Jízdárna 20 x 40 m
- h) Jízdárna 20 x 60 m a více
- ch) Bazén
- i) Výběhy
- j) Pastviny
- k) Solárium
- l) Mycí box
- m) Sedlovna
- n) Klubovna
- o) Šatna, wc, sprcha
- p) Pračka koňského vybavení, sušárna
- q) Vlastní odpověď

10. Jaké vybavení chybí Vaší stáji a rádi byste ho měli?

- a) Vnitřní boxy
- b) Venkovní boxy
- c) Boxy s paddokem
- d) Hala
- j) Výběhy
- k) Pastviny
- l) Solárium
- m) Mycí box

e) Kolotoč, tréninkový pás	n) Sedlovna
f) Kruhovka	o) Klubovna
g) Jízdárna 20 x 40 m	p) Šatna, wc, sprcha
h) Jízdárna 20 x 60 m a více	q) Vlastní odpověď
ch) Bazén	r) Nic mi nechybí
i) Pračka koňského vybavení, sušárna	

11. Jaké služby vyžadujete od provozovatelů stáje?

a) Dohled 24/7	f) Kydání boxu 1-2 denně
b) Krmení senem a jádrem 2 denně	g) Pouštění do výběhů
c) Krmení senem a jádrem 3 a vícekrát denně	h) Základní ošetření
d) Hlídaní termínů očkování, kování, odčervení	ch) úklid společných prostor
e) čištění koně	i) Vlastní odpověď

12. Kolik měsíčně cca utratíte za dodatečné služby poskytované provozovateli a nejsou v ceně ustájení?

a) do 500 Kč do	d) 3000 Kč a více
b) do 1000 Kč	e) nic
c) do 2000 Kč	

13. Jak jste spokojeni se svou stájí?

a) VÝBORNÝ	c) DOSTATEČNÝ	e) DOBRÝ
b) CHVALITEBNÝ	d) NEDOSTATEČNÝ	

14. Kolik za rok cca zaplatíte za vybavení pro jezdce?

a) do 1000 Kč	e) do 50 000 Kč
b) do 5000 Kč	f) do 100 000 Kč
c) do 10 000 Kč	g) do 100 000 a víc Kč
d) do 20 000 Kč	

15. Kolik za rok cca zaplatíte za vybavení pro koně?

a) do 1000 Kč do	e) 50 000 Kč
b) do 5000 Kč	f) do 100 000 Kč
c) do 10 000 Kč	g) do 100 000 a víc Kč
d) do 20 000 Kč	

16. Jste žena, muž?

a) Žena	b) Muž

17. Kolik Vám je let?

a) 0-15 let	f) 36- 40 let
b) 16-20 let	g) 41-49 let
c) 21-25 let	h) 50-60 let
d) 26- 30 let	ch) 61 a víc let
e) 31-35 let	

18. Jak dlouho se věnujete koním a jezdeckému sportu?

a) do 1 roku	d) 5 let-10 let
b) 1-3 roky	e) 10 -20 let
c) 3-5 let	f) 20 let a víc

19. V jakém kraji ČR žijete?

a) Hlavní město Praha a blízké okolí	h) Královéhradecký kraj
b) Středočeský kraj	ch) Pardubický kraj
c) Jihočeský kraj	i) kraj Vysočina
d) Plzeňský kraj	j) Jihomoravský kraj
e) Karlovarský kraj	k) Liberecký kraj
f) Ústecký kraj	l) Olomoucký kraj
g) Zlínský kraj	m) Moravskoslezský kraj

Příloha B Rozvahy a výkazy zisku a ztrát stáje Picadero, spol. s r. o.

Minimální závazný výčet informací
podle vyhlášky č. 500/2002 Sb

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY
ve zjednodušeném rozsahu

ke dni 31.12.2012
(v celých tisících Kč)

IČ
24687910

Obchodní firma nebo jiný název účetní jednotky
Picadero, spol. s r.o.

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky
a místo podnikání liší-li se od bydliště

Koleč 36

Koleč

27329

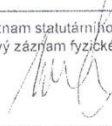
Česká republika

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
I.	Tržby za prodej zboží	01		
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	02		
+	Obchodní marže	03		
II.	Výkony	04	1 151	301
B.	Výkonová spotřeba	05	1 234	1 004
+	Přidaná hodnota	06	-83	-703
C.	Osobní náklady	07	486	140
D.	Daně a poplatky	08	19	1
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	09		556
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	10		
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	11		
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních ná	12		
IV.	Ostatní provozní výnosy	13	21	1
H.	Ostatní provozní náklady	14	100	30
V.	Převod provozních výnosů	15		
L.	Převod provozních nákladů	16		
*	Provozní výsledek Hospodaření	17	-667	-1 429
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	18		
J.	Prodané cenné papíry a podíly	19		
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	20		
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	21		
K.	Náklady z finančního majetku	22		
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	23		
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	24		
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	25		
X.	Výnosové úroky	26		
N.	Nákladové úroky	27		
XI.	Ostatní finanční výnosy	28		
O.	Ostatní finanční náklady	29	8	24

Intelex-Consult 2003 - 2010

Označení a	T E X T b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
XII.	Převod finančních výnosů	30		
P.	Převod finančních nákladů	31		
*	Finanční výsledek hospodaření	32	-8	-24
Q.	Daň z příjmu za běžnou činnost	33		
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	34	-675	-1 453
XIII.	Mimořádné výnosy	35		
R.	Mimořádné náklady	36		
S.	Daň z příjmu z mimořádné činnosti	37		
*	Mimořádný výsledek hospodářství	38		
T.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	39		
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	40	-675	-1 453
****	Výsledek hospodaření před zdaněním	41	-675	-1 453

Pozn:

Sestaveno dne: <i>29.3.2013</i>	Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový záznam fyzické osoby, která je účetní jednotkou
Právní forma účetní jednotky společnost s ručením omezeným	Předmět podnikání - výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona - pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor

Inter-Consult 2003 - 2010

Minimální závazný výčet informací
podle vyhlášky č. 500/2002 Sb

ROZVAHA

ve zjednodušeném rozsahu

ke dni **31.12.2012**
(v celých tisících Kč)

IČ
24687910

Obchodní firma nebo jiný název účetní jednotky
Picadero, spol. s r.o.

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky
a místo podnikání liší-li se od bydliště

Koleč 36

Koleč

27329

Česká republika

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Běžné účetní období			Min. úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
	AKTIVA CELKEM	001	29 402	-556	28 846	31 412
A.	Pohledávky za upsany vlastní kapitál	002				
B.	Dlouhodobý majetek	003	29 045	-556	28 489	28 489
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	004				
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	005	29 045	-556	28 489	28 489
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	006				
C.	Oběžná aktiva	007	349		349	2 594
C. I.	Zásoby	008				
C. II.	Dlouhodobé pohledávky	009				
C. III.	Krátkodobé pohledávky	010	164		164	300
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek	011	185		185	2 294
D. I.	Časové rozlišení	012	8		8	329

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Stav v běžném účetním období 5	Stav v minulém účetním období 6
	PASIVA CELKEM	013	28 846	31 412
A.	Vlastní kapitál	014	-1 963	-1 288
A. I.	Základní kapitál	015	200	200
A. II.	Kapitálové fondy	016		
A. III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	017		
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let	018	-1 488	-35
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	019	-675	-1 453
B.	Cizí zdroje	020	30 760	32 700
B. I.	Rezervy	021		
B. II.	Dlouhodobé závazky	022		
B. III.	Krátkodobé závazky	023	30 760	32 700
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	024		
C. I.	Časové rozlišení	025	49	

Pozn:

Sestaveno dne: <i>29. 5. 2012</i>	Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový záznam fyzické osoby, která je účetní jednotkou <i>[Podpis]</i>
Právní forma účetní jednotky společnost s ručením omezeným	Předmět podnikání - výroba, k obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona - pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor

Minimální závazný výčet informací
podle vyhlášky č. 500/2002 Sb

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY ve zjednodušeném rozsahu

ke dni **31.12.2014**
(v celých tisících Kč)

IČ
24687910

Obchodní firma nebo jiný název účetní jednotky
Picadero, spol. s r.o.

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky
a místo podnikání liší-li se od bydliště

Koleč 36

Koleč

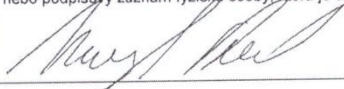
27329

Česká republika

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
I.	Tržby za prodej zboží	01		
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	02		
+	Obchodní marže	03		
II.	Výkony	04	895	984
B.	Výkonová spotřeba	05	706	798
+	Přidaná hodnota	06	189	186
C.	Osobní náklady	07	363	353
D.	Daně a poplatky	08	40	74
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	09		
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	10		
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	11		
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních né	12		
IV.	Ostatní provozní výnosy	13	9	28
H.	Ostatní provozní náklady	14	3	68
V.	Převod provozních výnosů	15		
I.	Převod provozních nákladů	16		
*	Provozní výsledek hospodaření	17	-208	-281
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	18		
J.	Prodané cenné papíry a podíly	19		
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	20		
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	21		
K.	Náklady z finančního majetku	22		
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	23		
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	24		
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	25		
X.	Výnosové úroky	26		
N.	Nákladové úroky	27		
XI.	Ostatní finanční výnosy	28		
O.	Ostatní finanční náklady	29	8	8

Označení a	T E X T b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
XII.	Převod finančních výnosů	30		
P.	Převod finančních nákladů	31		
*	Finanční výsledek hospodaření	32	-8	-8
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	33		
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	34	-216	-289
XIII.	Mimořádné výnosy	35		
R.	Mimořádné náklady	36		
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti	37		
*	Mimořádný výsledek hospodaření	38		
T.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	39		
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	40	-216	-289
****	Výsledek hospodaření před zdaněním	41	-216	-289

Pozn:

Sestaveno dne:	Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový záznam fyzické osoby, která je účetní jednotkou
Právní forma účetní jednotky společnost s ručením omezeným	Předmět podnikání - výroba, k obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona - pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor

Minimální závazný výčet informací
podle vyhlášky č. 500/2002 Sb

ROZVAHA

ve zjednodušeném rozsahu

ke dni **31.12.2014**
(v celých tisících Kč)

IČ
24687910

Obchodní firma nebo jiný název účetní jednotky
Picadero, spol. s r.o.

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky
a místo podnikání liší-li se od bydliště

Koleč 36

Koleč

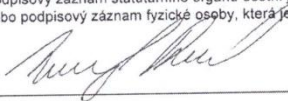
27329

Česká republika

Označení a	T E X T b	Číslo řádku c	Běžné účetní období			Min. úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
	AKTIVA CELKEM	001	30 128	-556	29 572	29 617
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	002				
B.	Dlouhodobý majetek	003	30 026	-556	29 470	29 470
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	004				
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	005	30 026	-556	29 470	29 470
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	006				
C.	Oběžná aktiva	007	101		101	146
C. I.	Zásoby	008				
C. II.	Dlouhodobé pohledávky	009				
C. III.	Krátkodobé pohledávky	010	46		46	52
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek	011	55		55	94
D. I.	Časové rozlišení	012	1		1	1

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Stav v běžném účetním období 5	Stav v minulém účetním období 6
	PASIVA CELKEM	013	29 572	29 617
A.	Vlastní kapitál	014	-1 868	-1 652
A. I.	Základní kapitál	015	200	200
A. II.	Kapitálové fondy	016	599	599
A. III.	Fondy ze zisku	017		
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let	018	-2 451	-2 162
A. V. 1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	019	-216	-289
A. V. 2.	Rozhodnuto o zálohách na výplatu podílu na zisku /-/	020		
B.	Cizí zdroje	021	31 401	31 221
B. I.	Rezervy	022		
B. II.	Dlouhodobé závazky	023	31 177	31 062
B. III.	Krátkodobé závazky	024	224	159
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	025		
C. I.	Časové rozlišení	026	39	48

Pozn:

Sestaveno dne:	Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový záznam fyzické osoby, která je účetní jednotkou
Právní forma účetní jednotky společnost s ručením omezeným	Předmět podnikání - výroba, k obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona - pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor